

VGR Analys 2026:4

Underlag till Fakta Västra Götaland 2026

Arbetsmarknad

Denna rapport är en av flera underlag till **Fakta Västra Götaland 2026** som har tagits fram av Avdelning samhällsanalys, Koncernstab regional utveckling, Västra Götalandsregionen.

Underlag som ingår i serien och deras respektive författare är:

Arbetsmarknad: Christian Lindell, Joacim Waara, Katarina Ahlin, Snöfrid Börjesson Herou

Demografisk utveckling: Ragnar Dahlgren, Jonathan Gärtner

Ekonomi: Joacim Waara, Christian Lindell

Hälsa och välbefinnande: Jonathan Gärtner, Koen Braak

Kollektivtrafik och infrastruktur: Åsa Rydin Svenberg, Maria Larsson, Ragnar Dahlgren, Per Karlsson, Erik Brindbergs

Kultur och civila samhället: Koen Braak, Åsa Rydin Svenberg

Natur och miljö: Karin Althoff, Maria Larsson, Magnus Nilsson

Näringsliv och innovation: Katarina Ahlin, Monica Emanuelsson, Christian Lindell, Joacim Waara, Maria Larsson, Erik Brindbergs

Utbildning: Joacim Waara, Ragnar Dahlgren,

Miriam Lundsten har bidragit med kartmaterial till flera av rapporterna.

Samtliga rapporter går att hitta på vregion.se/faktavg

Kontaktuppgifter: samhallsanalys@vregion.se

Rapporter publicerade under mars 2026.

Ikoner på framsidan hämtade från: www.flaticon.com, icons created by cah nggunung

Sammanfattning

- Det råder en utbredd arbetskraftsbrist i såväl privat som offentlig sektor. Bristen omfattar såväl gymnasialt yrkesutbildade som eftergymnasialt utbildade.
- Bristen förklaras av en utbudsbegränsning som beror på dels den demografiska strukturen, dels den mismatchning som råder mellan stora delar av gruppen arbetslösa och arbetsgivarnas efterfrågan på arbetskraft.
- Den samlade efterfrågan på arbetskraft styrs i huvudsak av efterfrågan på varor och tjänster, vilket i sin tur påverkas av bl.a. konjunkturläget i Sverige och omvärlden. Därtill är teknologiska skiften av betydelse för efterfrågetrycket på arbetsmarknaden, då ny teknik kan minska efterfrågan på vissa kompetenser samtidigt som nämnda skiften tenderar att medföra framväxt av efterfrågan på nya former av kompetens. I kölvattnet av pågående strukturomvandling växer följaktligen en efterfrågan på nya kompetenser fram.
- De arbetslösa kan delas in i konjunkturarbetslösa, friktionsarbetslösa (övergångsarbetslösa) och strukturellt arbetslösa. Den stora gruppen långtidsarbetslösa som anses ha en svag konkurrenskraft på arbetsmarknaden tillhör gruppen strukturarbetslösa.
- Arbetslösheten är lägre i Västra Götaland än i övriga storstadslän samt riket som helhet.
- I åldersgruppen 20–64 år är arbete den huvudsakliga inkomstkällan. Det har samtidigt skett en ökning av antalet äldre som arbetar, men pension är trots det huvudinkomst för det stora flertalet 65+. En stor grupp individer varken arbetar eller studerar. Denna grupp är stor för såväl unga vuxna samt personer äldre än 25 år.
- År 2023 var ca 838 000 personer sysselsatta i Västra Götaland i åldersgruppen 20–64 år. Det är en ökning på nästan 8 procent sedan 2016. En mindre del av ökningen kan tillskrivas en förändrad definition av begreppet sysselsatt.
- Västra Götaland har länge präglats av ett starkt industriellt och kunskapsintensivt näringsliv. Som logistiskt nav med tillgången till Göteborgs hamn är länet även profilerat inom sjöfart, logistik och distribution. Men det finns även stora regionala skillnader: Industrin är framför allt koncentrerad till områden med en längre industriell historia, medan företagstjänster är koncentrerade till länets kunskapsnoder och lokala arbetsmarknadscentrum.
- Det finns en hög grad av specialisering inom högteknologisk tillverkning och tillverkningsnära avancerade tjänster i Västra Götaland.
- Det har skett en successiv ökning av utbildningsnivån i Västra Götaland, vilket i delar förklaras av ökade krav på eftergymnasial utbildning. Ett talande exempel är att andelen sysselsatta med eftergymnasial utbildning är stor inom ovan nämnda högteknologisk industri.
- Såväl förvärvsgrad som matchning mellan utbildning och yrke är hög för bl.a. lärare och läkare. Flertalet gymnasiala yrkesutbildningar har också både hög förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad. Bland dessa kan nämnas

utbildningar inom VVS, energi och underhåll, fordon, bygg samt vård och omsorg. De utbildningar som har lägre sysselsättningsgrad och matchning är exempelvis barn- och fritid, restaurang och livsmedel samt naturbruk.

- Det är svårt att kartlägga i vilken grad den pågående strukturomvandlingen påverkar yrkesstrukturen i Västra Götaland. Även om slutsatser inte kan dras om till vilken grad förändringen av yrkesstrukturen skett till följd av omvandlingen ger statistiken en fingervisning om sysselsättningsutvecklingen under senare år.
  - Yrkesgrupperna med svagast procentuella utveckling är *Byggverksamhet och tillverkning, Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion och Service-, omsorgs- och försäljningsyrken*. Bland dessa är det framför allt de två förstnämnda vars yrken har relativt hög automatiseringspotential. Till vilken grad sysselsättningsförändringen, som ovan nämnt, är påverkad av automatisering går dock inte att dra några slutsatser om enbart baserat på yrkesstatistik. Yrkesgruppen *Maskinell tillverkning och transport m.m.* har exempelvis haft en relativt god tillväxt av antalet sysselsatta trots en hög automatiseringspotential.
  - Flera av de vanligaste yrkena med specialisering i Västra Götaland är yrken som är typiska för tillverkningsindustrin: *Övriga civilingenjörsyrken, Civilingenjörsyrken inom elektroteknik, Maskiniställare och maskinoperatörer, metallarbete och Lager- och terminalpersonal*. Bland de yrken som länet inte har någon tydlig specialisering inom ses flertalet inom yrkesgruppen *Service, omsorg och försäljning* samt andra yrken som är vanligt förekommande oberoende av län.

Innehållsförteckning

Inledning	4
Arbetskraftsutbud.....	5
Efterfrågan på arbetskraft	6
Arbetslöshet.....	8
Hur försörjer sig Västra Götalands befolkning?	11
Sysselsättningsstruktur och näringsgrensprofil.....	14
Sysselsattas utbildningsnivå och matchning.....	18
Sysselsättning, utbildningsinriktning och matchning	19
Yrkesstruktur.....	24
Yrkesgrupper	24
Yrken	26
Tillverkning	27
Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer	30
Byggverksamhet	32
Bilaga 1. Tabellsammanställningar	35

Inledning

Det råder ett strukturellt efterfrågeöverskott på arbetskraft i svensk ekonomi, dvs en brist på arbetskraft. I skrivande stund är visserligen konjunkturläget dämpat, vilket medför att bristen på arbetskraft tillfälligt mildras inom vissa branscher.¹ Detta gäller särskilt konkurrensutsatta branscher, som är känsliga för både externa chocker och variationer i efterfrågan på varor och tjänster från såväl hemma- som exportmarknad. Det strukturella efterfrågeöverskottet på arbetskraft kvarstår dock oavsett konjunkturläge. Det beror bl.a. på befolkningens ålderssammansättning och den mismatchning som råder mellan arbetskraftens utbildning och kompetens (det s.k. humankapitalet) och den kompetens som arbetsgivarna söker. I nuläget talar det mesta för att den strukturellt betingade arbetskraftsbristen kommer att bestå, och förvärras, under en överskådlig framtid då dessa faktorer inte är något som går snabbt att åtgärda.

Arbetskraftsbristen är en stor utmaning för svensk ekonomi, då den riskerar att föra med sig en rad negativa konsekvenser, som inbromsad tillväxt och sänkt kvalité inom välfärden. Det finns samtidigt ett antal potentiella lösningar som skulle kunna tänkas mildra arbetskraftsbristen under kommande år. Flera av dessa åtgärder bygger på politiska beslut och reformer, till exempel förändringar som rör arbetslivets längd eller reglerna för arbetskraftsinvandring. En annan möjlig lösning är om svensk ekonomi kan dra full nytta av produktivitetsökande investeringar som på sikt blir arbetsbesparande. Det finns dock få tecken som indikerar att detta kommer att realiseras inom överskådlig framtid. Inte minst då såväl antalet som andelen sysselsatta trendmässigt har ökat de senaste årtiondena. Vad effekterna av pågående strukturomvandling på längre sikt kan tänkas bli, och vilken inverkan detta kan tänkas få på arbetsmarknaden, är svårt att prognostisera i nuläget utifrån befintliga fakta och statistik.

Syftet med denna rapport är att ge en överskådlig bild av arbetsmarknadsläget i Västra Götaland och samtidigt påvisa ett antal utvecklingstrender under senare år. Först presenteras aspekter som berör utbud och efterfrågan på arbetskraft. Därefter följer ett avsnitt med fokus på arbetslöshetsproblematiken, följt av en genomgång av sysselsättningsstruktur och näringsgrensprofil. I efterföljande kapitel presenteras de sysselsattas utbildning och matchning mellan utbildning och yrke. Slutligen presenteras så yrkesstrukturen i Västra Götaland med fördjupningar inom tillverkning, tillverkningsnära avancerade tjänster samt byggverksamhet.

---

¹ Konjunktorens inverkan på arbetsmarknaden genomlyses kontinuerligt av Konjunkturinstitutet.

Arbetskraftsutbud

Arbetskraftsutbudet är centralt för produktiviteten, tillväxten och svensk ekonomisk konkurrenskraft. Det finns såväl en kvantitativ som en kvalitativ aspekt vad arbetskraftsutbudet beträffar. Den *kvantitativa* aspekten utgörs av det totala arbetskraftsutbudets storlek, vilket bestäms av bl.a. befolkningens storlek och dess åldersmässiga sammansättning. Den *kvalitativa* aspekten å sin sida utgörs av det befintliga arbetskraftsutbudets humankapital, dvs arbetskraftens utbildning, erfarenheter och andra färdigheter.²

Vad gäller den *kvantitativa* aspekten har befolkningen successivt ökat under längre tid i Västra Götaland, liksom i övriga Sverige. Befolkningstillväxten har dock varierat över tid, vilket framför allt förklaras av stora skillnader mellan åren i nettomigration men även av varierande döds- och födelsetal. Befolkningsökningen kan antas ha haft en positiv inverkan på arbetskraftsutbudet, men för att avgöra i vilken utsträckning det förhåller sig på så vis krävs att hänsyn tas till befolkningens sammansättning. Inte minst vad åldersstruktur och humankapitalet beträffar. I Västra Götaland väntas andelen äldre (65 år och äldre) öka kraftigt under de kommande åren. Samtidigt är födelsetalen låga, vilket på sikt innebär att färre unga kommer in på arbetsmarknaden. Dessutom är ökningen svag i den åldersgrupp där flest arbetar (20–64 år). Detta innebär att det finns utmaningar på arbetsmarknadens utbudssida när det gäller antalet personer som kan arbeta. Arbetskraftsbristen riskerar därför att förvärras framöver, eftersom antalet personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt som andelen äldre i befolkningen.

Som nämnts ovan finns även en *kvalitativ* aspekt av arbetskraftsutbudet, förmedlat genom humankapitalet, vilken påverkar enskilda individers konkurrenskraft och förmåga att erhålla sysselsättning. Utbildningsnivån har ökat kraftigt i Sverige sedan mitten av 1900-talet, då storskaliga satsningar har gjorts på utbildningsväsendet. Fram till 1960-talet hade en betydande andel av befolkningen endast folkskole-/grundskoleutbildning. Idag däremot, har majoriteten av befolkningen antingen en gymnasieutbildning eller eftergymnasial utbildning, vilket förklaras av utbildningsväsendets expansion och förändrade kompetenskrav på arbetsmarknaden. Många enklare jobb har försvunnit sedan 1960-talets andra hälft, samtidigt som det har varit ett växande fokus på exempelvis FoU och andra avancerade jobb med ökade kompetenskrav som följd. Med målet att tillgodose arbetsgivares förändrade kompetensbehov tenderar förändring av utbildningsväsendet och förändrad efterfrågan på arbetskraft att gå hand i hand, om än med viss fördröjning då det tar tid att anpassa utbildningsutbudet efter nya förutsättningar på arbetsmarknadens efterfrågesida.³

---

² Björklund, A. et al (2014), *Arbetsmarknaden*.

³ Sandberg, P. & Waara, J. (2013) *Industri och arbetsmarknad i förändring – Den västsvenska regionen 1945–2010*.

Efterfrågan på arbetskraft

Den samlade efterfrågan på arbetskraft styrs i huvudsak av efterfrågan på varor och tjänster, vilket i sin tur påverkas av bl.a. konjunkturläget i Sverige och omvärlden. Därtill är teknologiska skiften av betydelse för efterfrågetrycket på arbetsmarknaden, då ny teknik kan minska efterfrågan på vissa kompetenser samtidigt som nämnda skiften tenderar att medföra framväxt av efterfrågan på nya former av kompetens. Ett talande exempel på detta är utfasningen av sekreteraryrket, som följde av implementeringen av ny informations- och kommunikationsteknik under framförallt 1990-talet. Implementeringen av den nya tekniken medförde samtidigt en kraftigt ökad efterfrågan på kompetenser inom data, IT och telefoni.⁴

I skrivande stund råder en utbredd arbetskraftsbrist trots att konjunkturläget är dämpat, vilket förklaras av faktorer som den demografiska situationen och den missmatchning som råder mellan arbetsgivarnas efterfrågan på arbetskraft och de arbetslösas kompetens. Även det teknikskifte som följer i kölvattnet av den pågående strukturomvandlingen med ökad grad av automatisering, digitalisering och elektrifiering har inverkan på arbetskraftsbristen, då det i delar saknas personer med den kompetens som efterfrågas för att till fullo genomföra pågående omställning. Arbetskraftsbristen har visserligen dämpats något de senaste åren, då lågkonjunkturen har påverkat efterfrågan. Det är dock rimligt att anta att efterfrågetrycket successivt kommer öka till följd av ett förbättrat konjunkturläge, vilket i sin tur innebär att bristen på arbetskraft kommer förvärras på lite längre sikt.⁵

Det är svårt att uppskatta hur stor efterfrågan på arbetskraft är, eller vilka yrken det råder brist på, eftersom det saknas strukturer för att systematiskt samla in detaljerad information om arbetsgivarnas rekryteringsbehov. En källa som dock ger viss information om efterfrågan är SCB:s undersökning *”Lediga jobb och rekryteringsbehov”* (LOR) som sammanställs på basis av enkäter och intervjuer riktat till mer än 23 000 arbetsställen. Det finns vissa begränsningar i statistiken, som bl.a. det faktum att endast delar av materialet redovisas på länsnivå, men den ger trots detta en fingervisning om vilka bristyrkena är. Bristen anges inte heller i exakta antal på länsnivå, men undersökningen visar vilka yrken som har hög efterfrågan samtidigt som det är svårt att hitta tillräckligt många personer med rätt kompetens. **De tio största bristyrkena år 2025 i Sverige var i fallande ordning; 1. IT-arkitekt/systemutvecklare, 2. Undersköterska, 3. Grundskollärare/förskollärare, 4. Ingenjör och tekniker, 5. Försäkringsrådgivare/säljare, 6. Byggnadsarbetare, 7. Sjuksköterska/inkl. Specialister, 8. Fordonsmekaniker, 9. Civilingenjör, 10. Kockar/kallskänkor.**

Som synes rör det sig om dels brist på såväl gymnasialt som eftergymnasialt utbildade, dels brist på kompetenser som omfattar en rad olika yrkesinriktningar. Denna bild verifieras av Arbetsförmedlingen som publicerar statistiken Yrkesbarometern. Liksom i LOR saknas en skattning av brist i reda tal för enskilda län i Yrkesbarometern men

⁴ För en genomlysning av efterfrågan på arbetskraft se Björklund et al (2014), *Arbetsmarknaden*.

⁵ Skattningar av arbetskraftsbristen görs i bl.a. SCB (2025), *Regionala trender och prognoser – med sikte på 2024*; SCB (2025), *Lediga jobb och rekryteringsbehov*. Problematisk avseende rådande arbetsmarknadsläge görs i bl.a. VGR Analys (2017), *Arbetskraftsbristen – Potentiella konsekvenser och till buds stående lösningar*.

däremot anges huruvida det råder brist, balans eller överskott per yrke och län. Den bild av arbetsmarknadsläget som redovisas i Yrkesbarometern stämmer i betydande delar överens med ovan nämnda LOR, även om de inte är samstämmiga i alla delar.

SCB har även publicerat en utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Västra Götaland (*Regionala trender och prognoser 2025 - med sikte på 2040*).⁶ I rapporten, som skattar tillgång och efterfrågan på arbetskraft för olika utbildningsgrupper fram till år 2040, konstateras att störst risk för brist på arbetskraft finns inom hälso- och sjukvården samt på personer med ett antal gymnasiala yrkesutbildningar. Dock görs i prognosen ingen uppskattning om huruvida det redan finns en brist på arbetskraft i prognosperiodens inledningsskede, förutom just för vårdyrken. Det innebär att den framtida efterfrågan troligen underskattas i ett flertal fall, vilket innebär att en potentiell arbetskraftsbrist ej framgår av prognosresultaten. Detta gäller framförallt vissa eftergymnasiala utbildningar inriktade mot t.ex. civilingenjörsyrken samt data/IT.⁷

---

⁶ [Regionala trender och prognoser 2025, SCB.](#)

⁷ [Brist på 61 000 personer enligt arbetsgivarna](#), LOR 2025, SCB.

Arbetslöshet

Som nämnts ovan varierar efterfrågan på arbetskraft beroende på bl.a. konjunkturläget. Arbetslösheten ökar således vid lågkonjunktur och minskar vid högkonjunktur. Den konjunkturrellt betingade arbetslösheten benämns *konjunkturarbetslöshet* och fluktuerar alltså beroende på arbetsgivarnas konjunkturstyrda efterfrågan på arbetskraft. Därtill råder en missmatchning mellan arbetsmarknadens utbuds- respektive efterfrågesida, vilket medför att vissa personer har svårt att etablera sig på den öppna arbetsmarknaden då de saknar en kompetens som efterfrågas från arbetsgivarsidan. Missmatchningen kan uppstå när branscher förändras och ny teknik utvecklas och implementeras. Det medför att vissa jobb försvinner samtidigt som andra arbetstillfällen växer fram, men där de nya jobben kräver en högre utbildning eller kompetens inom specifika områden, vilket vissa individer saknar. Dessa individer tenderar att bli långvarigt arbetslösa och benämningen på detta fenomen är *strukturarbetslöshet*.⁸ Noterbart är att även geografiska aspekter inryms i strukturarbetslösheten, som exempelvis att jobb erbjuds i en landsdel medan den arbetskraft som efterfrågas bor på annan plats.

Slutligen har vi den typ av arbetslöshet som benämns *friktionsarbetslöshet*. Benämningen används eftersom det finns friktioner på arbetsmarknaden då det tar tid för en person som säger upp sig, eller blir arbetslös, att söka och erhålla ett nytt jobb. Det tar dessutom tid för arbetsgivare att gå igenom ansökningar och genomföra en rekryteringsprocess. Friktionsarbetslösheten är inte allvarlig för ekonomin eftersom den tenderar att vara kortvarig.⁹

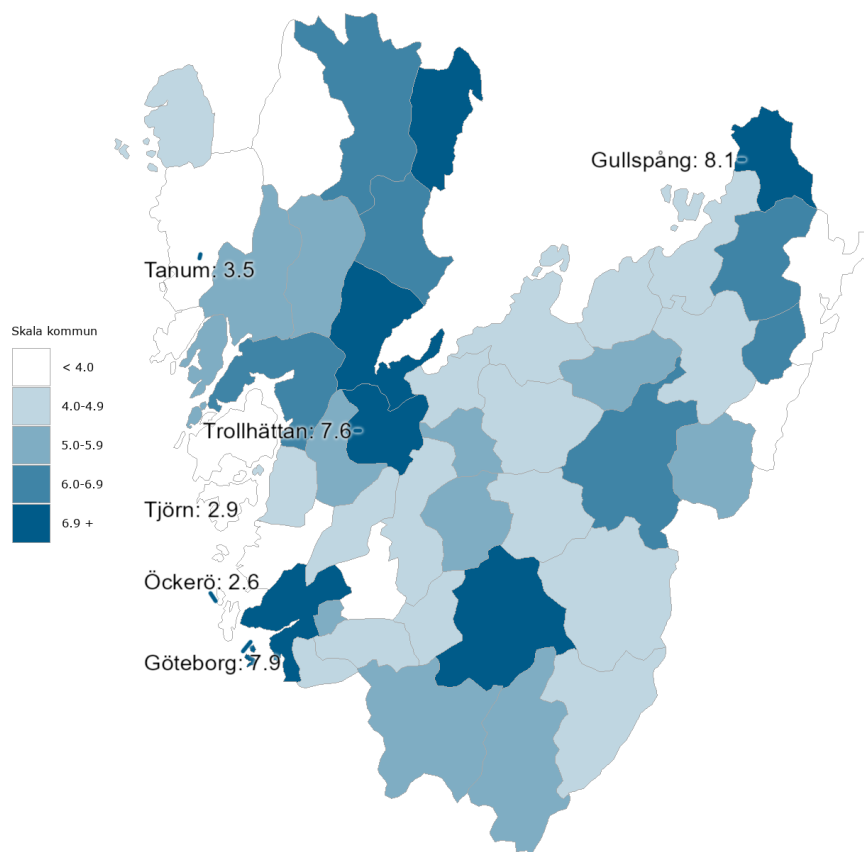
Det är svårt att dela in gruppen arbetslösa i de ovan nämnda arbetslöshetskategorierna på basis av befintlig offentlig statistik, men det är värt att ha i åtanke att det finns olika förklaringar till varför enskilda individer blir arbetslösa. I Västra Götaland har arbetslösheten minskat under hösten 2025 och även under våren 2026, och uppgick till cirka 56 300 personer enligt Arbetsförmedlingens månadsstatistik i slutet av mars 2026 (inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen innefattar öppet arbetslösa samt arbetslösa i program). Andelen arbetslösa var 6,2 procent, vilket är en lägre nivå än i mars föregående år. Minskningen av arbetslösheten kan primärt förklaras av ett något förbättrat konjunkturläge.

Av de inskrivna arbetslösa har cirka 22 800 varit utan arbete i 12 månader eller mer. Av dessa tillhörde cirka 18 000, motsvarande cirka 80 procent, grupper av arbetslösa som av Arbetsförmedlingen klassificerats som att ha "svag konkurrensförmåga", dvs de som saknar gymnasial utbildning, utomeuropeiskt födda, personer som är 55 år eller äldre eller personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. De med svag konkurrensförmåga kan i huvudsak inrymmas i kategorin strukturellt arbetslösa, eftersom deras långvariga arbetslöshet ofta kan förklaras av att de saknar en kompetens som efterfrågas av arbetsgivarna.

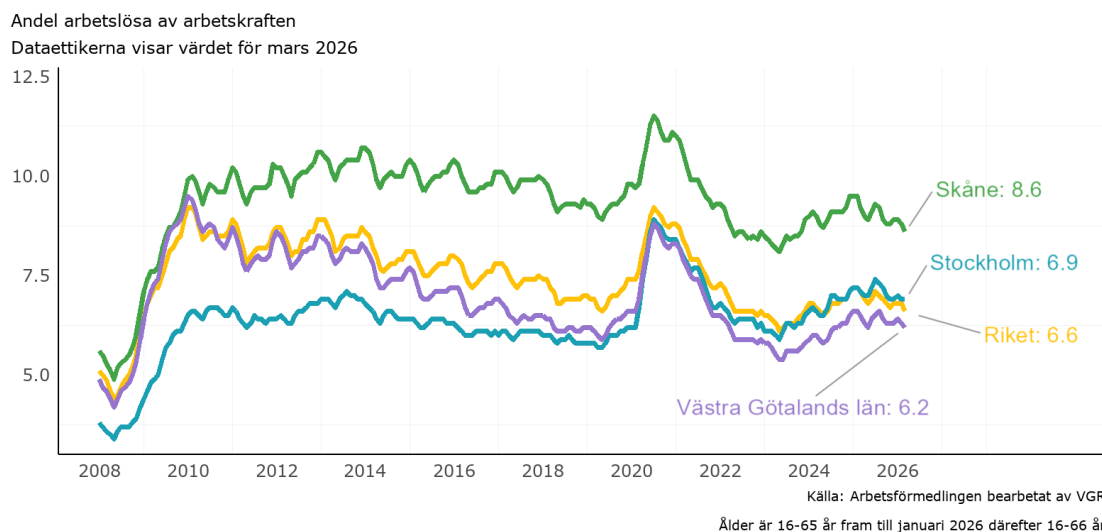
⁸ Björklund et al (2014).

⁹ Björklund et al (2014).

Figur 1. Andel arbetslösa av arbetskraften 16–66 år i Västra Götaland, mars 2026. Källa: Arbetsförmedlingen.

Gullspång hade i slutet av mars 2026 den högsta andelen arbetslösa 16–66 år (8,1 procent), följt av Göteborg (7,9 procent) och Trollhättan (7,6 procent). Lägst arbetslöshet hade Öckerö (2,6 procent) följt av Tjörn (2,9 procent) och Tanum (3,5 procent). Arbetslösheten i de kommuner som ligger på de högre nivåerna bedöms vara av mer strukturell karaktär, bland annat beroende på grupper av arbetssökande med svag ställning på arbetsmarknaden som exempelvis många arbetssökande med kort utbildningsbakgrund.

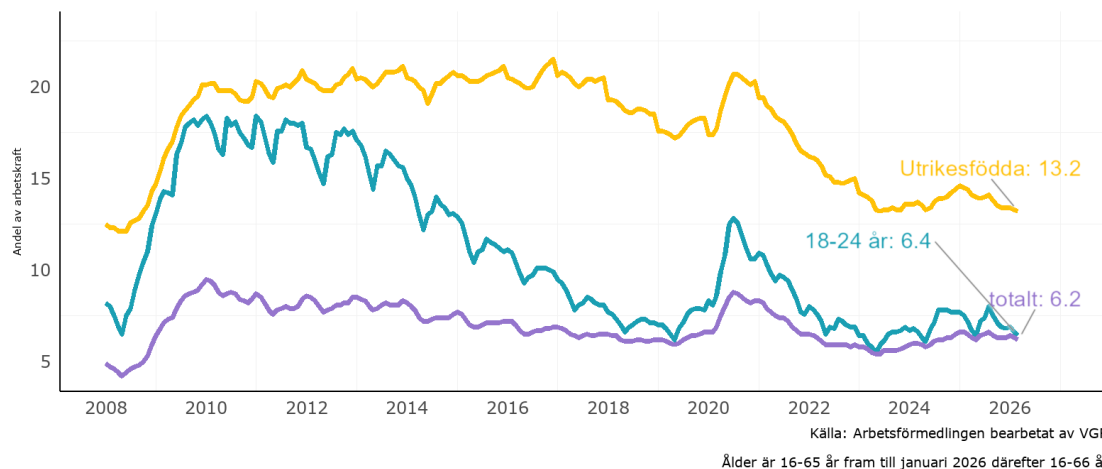
Figur 2. Andel arbetslösa av arbetskraften 16–66 år, mars 2026. Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetslösheten i Västra Götaland var i slutet av mars 2026 lägre än i övriga storstadsregioner och i riket som helhet. Efter finanskrisen, från 2008, steg arbetslösheten kraftigt i samtliga regioner, för att därefter från 2010 gradvis minska i Västra Götaland och för riket. För Skåne och Stockholms län har minskningen inte varit lika tydlig.

Som framgår av Figur 2 har Stockholms län haft lägst andel arbetslösa under hela perioden från 2008 fram till pandemin, då arbetslösheten ökade snabbt i samtliga regioner. Efter pandemin har andelen arbetslösa i Västra Götaland och i Stockholms län legat på en liknande nivå, men sedan 2022/2023 ligger Stockholm något högre än Västra Götaland. Skåne har under hela perioden från 2010 och framåt haft en betydligt högre arbetslöshet än Västra Götaland och Stockholm. Detta bedöms bero på en kombination av strukturella och konjunkturella faktorer, bland annat näringslivets struktur med stor priskonkurrerande livsmedelsindustri samt stora grupper med svagare ställning på arbetsmarknaden och en arbetsmarknad som inte hinner skala upp i takt med befolkningsökningen.

Andel arbetslösa av arbetskraften

Arbetslöshet i Västra Götaland efter variabel till och med mars 2026

Figur 3. Andel arbetslösa av arbetskraften 16–66 år, ungdomar 18–24 år samt utrikes födda, Västra Götaland, mars 2026. Källa: Arbetsförmedlingen.

Arbetslösheten bland utrikes födda är mer än dubbelt så hög som för arbetskraften totalt. Det förklaras bland annat av att i gruppen utrikes födda finns en högre andel personer som saknar en utbildningsbakgrund som efterfrågas på arbetsmarknaden, än i gruppen inrikes födda. Därtill finns aspekter som exempelvis språkliga barriärer och brist på sociala nätverk, vilket försvårar arbetsmarknadsetableringen.

Även unga (18 - 24 år) har en något högre arbetslöshet än genomsnittet, men som framgår i Figur 3 är ungdomsarbetslösheten betydligt mer känslig för konjunkturella svängningar. Som framgår av diagrammet ökade ungdomsarbetslösheten betydligt mer än den genomsnittliga arbetslösheten både under finanskrisen 2008/ 2009 samt under pandemi-åren 2020–2021.

Hur försörjer sig Västra Götalands befolkning?

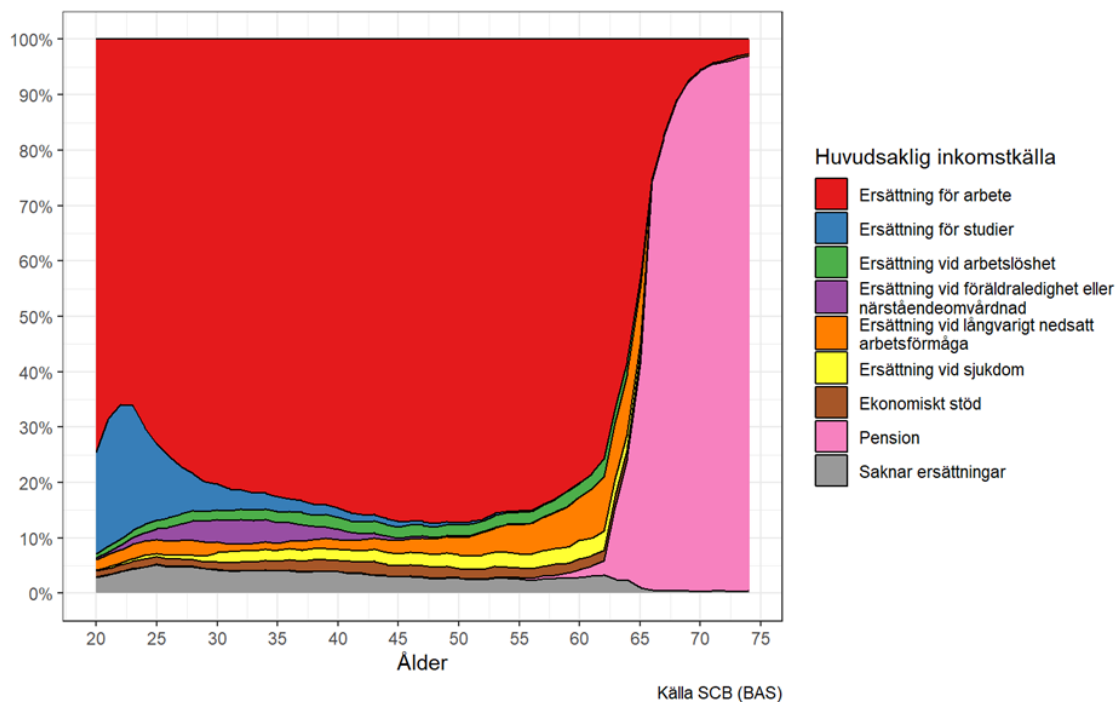
Som nämnts ovan inrymmer arbetskraftsutbudet en kvalitativ aspekt som tenderar att ha direkt inverkan på enskilda individers arbetsmarknadsanknytning och försörjning. Över lag är en bra ingång för att förstå arbetsmarknaden alltså invånarnas försörjning. I diagrammet nedan visas vilken som är den huvudsakliga inkomstkällan i olika åldrar.

Förvärvsarbete är den dominerande inkomstkällan mellan 20 och 65 års ålder. Ofta omnämns "personer som varken arbetar eller studerar" som ett ungdomsfenomen, men andelen är faktiskt större bland 25-åringar än bland 20-åringar. Därefter är andelen relativt stabil från 25 års ålder fram till omkring 55-årsåldern, då den ökar, framför allt av hälsorelaterade orsaker.

Det är låga andelar av befolkningen som har sin huvudsakliga inkomst från arbetslöshetsersättning. Detta kan tyckas förvånande eftersom arbetslösheten är betydligt högre, men förklaras av att relativt få är arbetslösa så länge att ersättningen blir den huvudsakliga inkomstkällan under ett helt år.

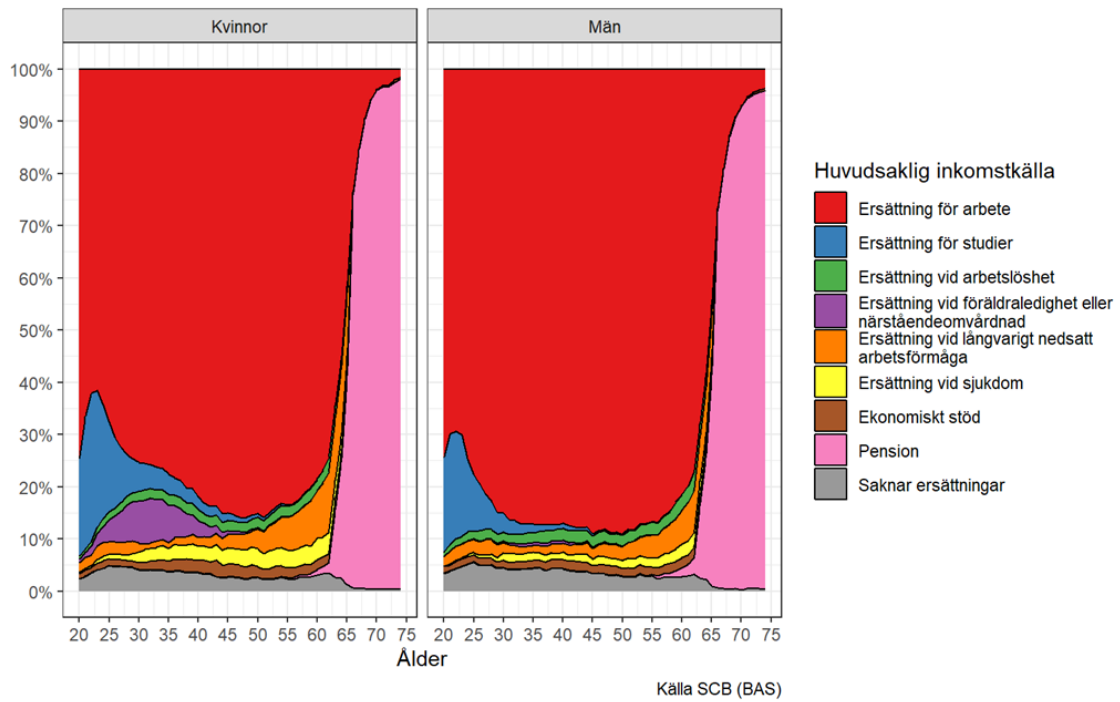
Andelen sysselsatta över 64 år har ökat under senare år, men det är fortfarande en liten andel av befolkningen äldre än 65 år som har förvärvsarbete som sin huvudsakliga inkomstkälla. Samtidigt saknar en relativt stor andel av befolkningen helt inkomster, både från arbete och från sociala ersättningar och bidrag. Denna grupp domineras av utrikesfödda, och många antas ha emigrerat utan att anmäla det till Skatteverket, vilket gör att de tillfälligt finns kvar i folkbokföringen innan de rensas bort.

Bortsett från studier i yngre åldrar är ohälsa den dominerande orsaken till att människor står utanför arbetskraften, det vill säga varken förvärvsarbetar eller är arbetslösa.

Figur 4. Invånare 20–74 år i Västra Götaland år 2023. Huvudsaklig inkomstkälla efter ålder. Källa: SCB (BAS).

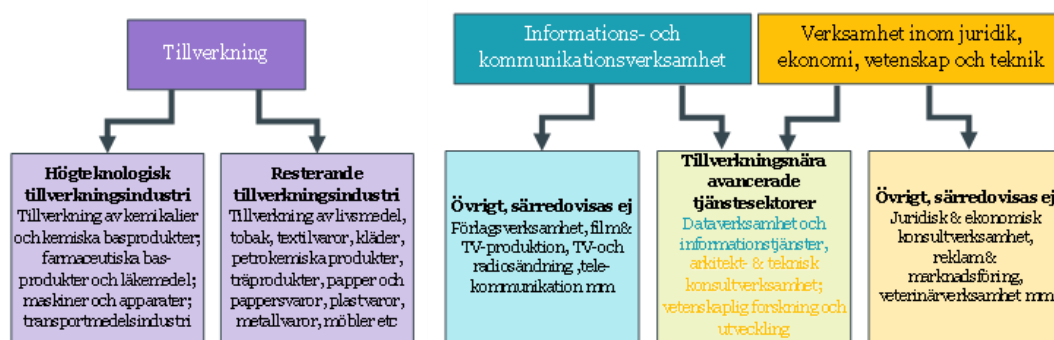
Om vi ser på vilka huvudsakliga inkomstkällor män och kvinnor har framgår tydliga könsskillnader. Kvinnor studerar längre än män och har därmed studielån/bidrag som huvudinkomst högre upp i ålder och nästan bara kvinnor tar ut föräldraförsäkring i så hög utsträckning att den blir huvudinkomst under året. En väsentligt högre andel kvinnor än män har sin huvudinkomst från ersättningar relaterade till ohälsa (sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning). En högre andel män arbetar långt upp i ålder, vilket kan antas hänga samman med kvinnors högre ohälsa samt att en högre andel män än kvinnor är egenföretagare, vilka ofta fortsätter bedriva verksamhet efter ordinarie pensionsålder.

Figur 5. Invånare 20–74 år i Västra Götaland år 2023. Huvudsaklig inkomstkälla efter ålder och kön. Källa: SCB (BAS).

Sysselsättningsstruktur och näringsgrensprofil

För att få en bild av hur arbetsmarknaden är sammansatt undersöks i föreliggande kapitel sysselsättningens fördelning över näringsgrenarna och hur sysselsättningsstrukturen har förändrats de senaste åren. Västra Götaland har länge präglats av ett starkt industriellt och kunskapsintensivt näringsliv. Som logistiskt nav med tillgången till Göteborgs hamn är länet även profilerat inom sjöfart, logistik och distribution. Men det finns även stora regionala skillnader: Industrin är framför allt koncentrerad till områden med en längre industriell historia, medan företagstjänster är koncentrerade till länets kunskapsnoder och lokala arbetsmarknadscentrum.¹⁰ Med data från SCB undersöks nedan Västra Götalands näringsgrensprofil på en övergripande nivå för perioden 2016 till 2023.¹¹ Denna rapport fokuserar särskilt på tillverkningsindustri, tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer (se Figur 6) och byggverksamhet, vilka är särskilt betydelsefulla för ekonomin och utvecklingen i länet.

Figur 6. Schematisk bild av definitionen av Högteknologisk tillverkningsindustri, Resterande tillverkningsindustri och Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer.¹²

2023 var ca 838 000 personer sysselsatta i Västra Götaland. Det är en ökning på nästan 8 procent sedan 2016. En mindre del av ökningen kan tillskrivas en förändrad definition av begreppet sysselsatt.¹³ Eftersom detta även har påverkat statistiken för olika branscher i varierande grad ska siffrorna av förändringen ses som ungefärliga.

¹⁰ För mer information om geografiska skillnader, se rapporten: VGR (2024) *Västsveriges regionala arbetsmarknader - Utveckling och potential - Kan vi höja ribban?* VGR Analys 2024:49.

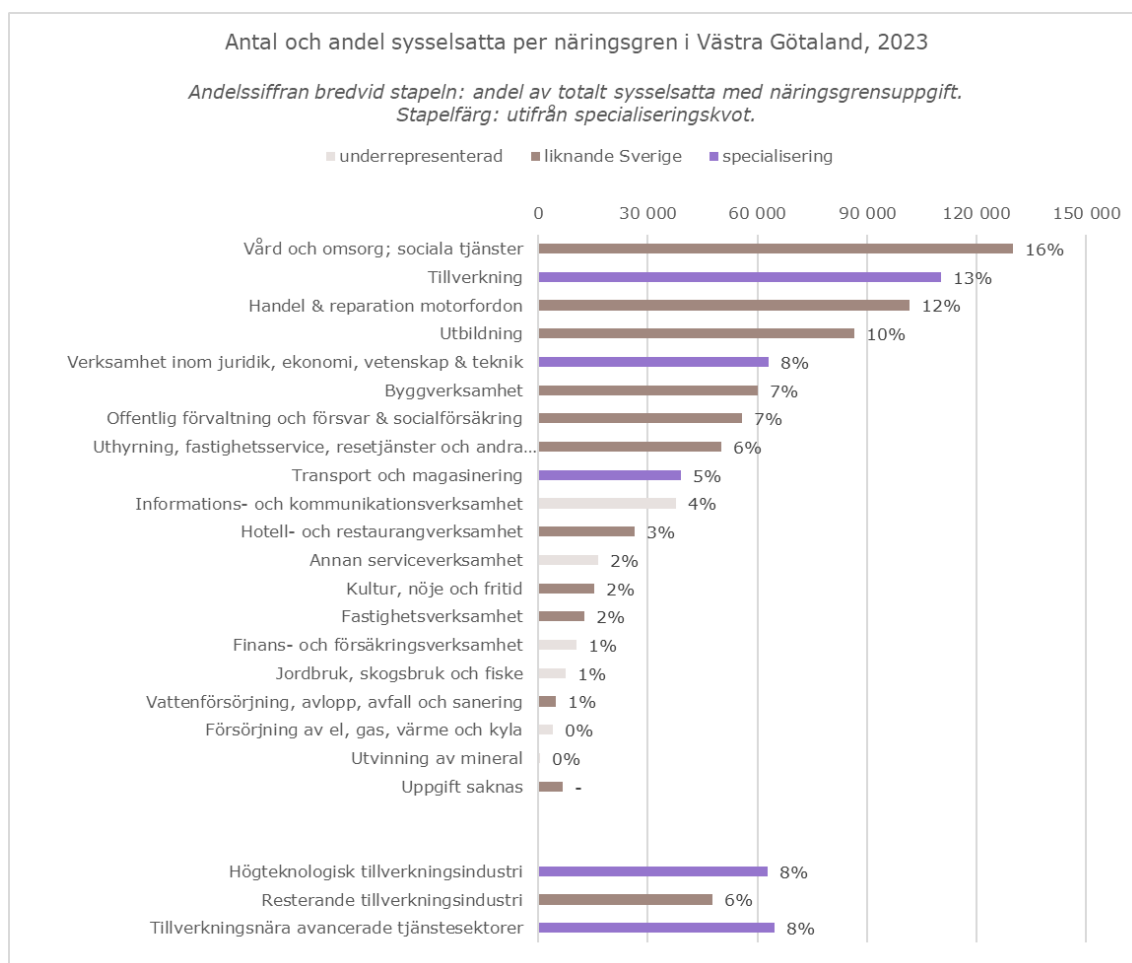
¹¹ Databasen STATIV har använts för beräkningarna.

¹² Kategoriseringen följer Henning, M., m.fl. (2019) *Kompetenser för industri i omvandling: Utmaningar och strategier för nya kompetenslandskap*. Centrum för regional analys (Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet) [Kompetenser för industri i omvandling.pdf](#). Henning, M. m.fl. (2019) baserar i sin tur kategoriseringen på SCB (2016) *Innovationsverksamhet i svenska företag 2012–2014*, Johansson, P. (2017) *Produktivitetens nya geografi*. Dialogos. (citerad i Henning, m.fl. (2019) och Henning, M. m.fl. (2017) *Kompetenslandskapets omvandling mot industri 4.0*. Centrum för Regional Analys

¹³ Detta resulterade i en ökning av antalet sysselsatta i Sverige med 0,9 procent 2019 och 1,2 procent 2022. Se SCB [Ny källa och metod vid framställning av RAMS](#) och SCB (2023) [Skillnader mellan RAMS och BAS årsregister](#)

Statistiken påverkas också av näringsgrensbyten som sker på vissa arbetsställen, inte minst inom tillverkningsindustrin och de tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna. Näringsgrenskoden för 2016 har därför justerats till 2023 års kod i de fall arbetsställena bytt kod under åren.¹⁴

Som framgår av (Figur 7) är *Vård, omsorg och sociala tjänster* den näringsgren med högst andel av de sysselsatta (16 procent) i Västra Götaland. Detta är dock inget unikt för Västra Götaland, utan branschen har i Västra Götaland ungefär samma andel av det totala antalet sysselsatta som i Sverige i genomsnitt.

Figur 7. Antal och andel¹⁵ sysselsatta samt specialiseringskvot per näringsgren 2023 i Västra Götaland, 20–64 år. Färgen på stapeln visar om branschen är en regional specialisering (specialiseringskvot¹⁶ över 1,05), underrepresenterad (specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i Sverige (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05). Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Den näst största näringsgrenen i Västra Götaland, *Tillverkning* (13 procent av de sysselsatta), är en tydlig specialisering i Västra Götaland. Som framgår av Figur 7 är det

¹⁴ Justeringen inkluderar även arbetsställen som har bytt arbetsställenummer under perioden.

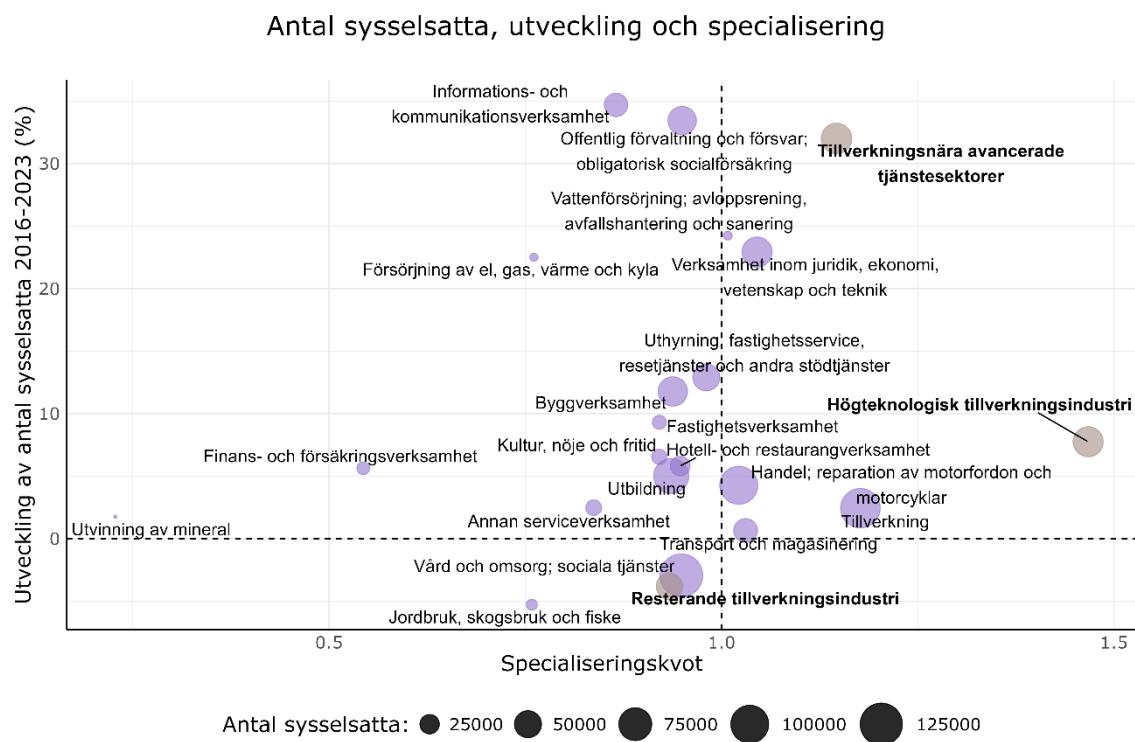
¹⁵ Andelen sysselsatta baseras på totalt sysselsatta *med näringsgrensuppgift*, varför andelen sysselsatta utan uppgift inte rapporteras i diagrammet. Andelen med okänd näringsgrensuppgift är 1% av det totala antalet sysselsatta.

¹⁶ Specialiseringskvoten för näringsgrenen i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i näringsgrenen i länet dividerat med andelen sysselsatta i näringsgrenen i riket som helhet.

den *högteknologiska* delen av tillverkningsindustrin som länet är specialiserat inom. Länet har också en tydlig specialisering inom de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna*. De är tätt sammankopplade framför allt med den *högteknologiska tillverkningsindustrin*.¹⁷ Under tidsperioden 2016–2023 har det skett en kraftig tillväxt av antal sysselsatta inom de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna*, se Figur 8 nedan och tabell 1 i Bilaga 1. Antalet i den *högteknologiska tillverkningsindustrin* har också ökat, om än i lägre grad. Sett till andelen sysselsatta har det dock inte skett någon förändring sedan 2016. Sysselsättningen inom resterande del av tillverkningsindustrin har däremot minskat under perioden, både i antal och andel.

Byggverksamhet, en annan viktig del av näringslivet i Västra Götaland, stod för ca 7 procent av antalet sysselsatta i länet 2023. Som framgår av Figur 8 är länet inte tydligt specialiserat inom Byggverksamhet. Näringsgrenen har däremot haft en tydlig tillväxt i antal sysselsatta under perioden 2016–2023 och blivit en viktigare arbetsgivare i Västra Götalands ekonomi.

I övrigt framgår en stark tillväxt av antalet sysselsatta inom Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring och Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering. En ökning av antalet sysselsatta ses inom de flesta av näringsgrenarna. *Vård och omsorg; sociala tjänster* och *Jordbruk, skogsbruk och fiske* har däremot minskat under perioden.

¹⁷ Henning, M., m.fl. (2019) *Kompetenser för industri i omvandling: Utmaningar och strategier för nya kompetenslandskap*. Centrum för regional analys (Handelshögskolan vid Göteborgs universitet) [Kompetenser för industri i omvandling.pdf](#)

Figur 8. Specialiseringskvot 2023 och procentuell utveckling¹⁸ av antal sysselsatta, 20–64 år, 2016–2023 per näringsgren (lila) och näringsgrensområde (brun). Bubblornas storlekar representerar antal sysselsatta 2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

---

¹⁸ De största skillnaderna i procentuell utveckling av antalet sysselsatta gentemot versionen där näringsgrenskoden inte justerats till 2023 års kod gäller *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* (12 procentenheter lägre än utan justering), *Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik* (10 procentenheter lägre), *Försörjning av el, gas, värme och kyla* (10 procentenheter högre), *Högteknologisk tillverkning* (8 procentenheter högre) och *Tillverkning* (5 procentenheter högre).

Sysselsattas utbildningsnivå och matchning

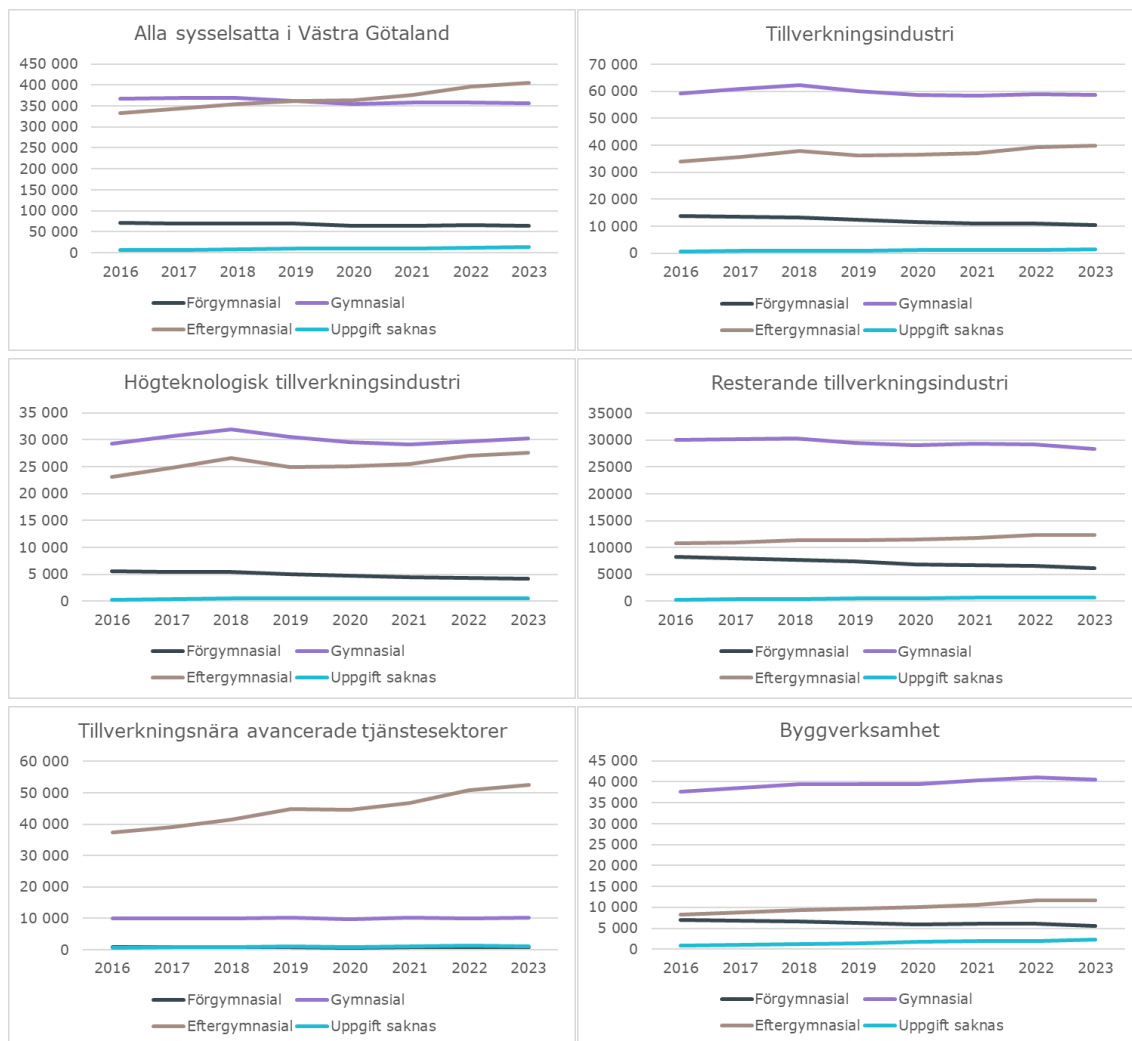
Utbildningsnivån har som ovan nämnts ökat kraftigt i Sverige sedan mitten av 1900-talet, då storskaliga satsningar har gjorts inom utbildningsväsendet.

Utbildningsväsendets expansion och den höjda utbildningsnivån förklaras primärt av förändrade kompetenskrav på arbetsmarknaden och det övergripande målet att tillgodose arbetsgivares efterfrågan på arbetskraft. Andelen sysselsatta med eftergymnasial utbildningsnivå har alltså ökat stadigt i Sverige under längre tid.¹⁹ Mellan 2016 och 2023 fortsatte ökningen av antal eftergymnasialt utbildade i Västra Götaland och antalet ökade med 21 procent. Antalet sysselsatta med eftergymnasial utbildningsnivå är nu fler än antalet med gymnasial utbildningsnivå. Samtidigt har antal sysselsatta med gymnasial och förgymnasial utbildningsnivå minskat (med 3 respektive 10 procent).

Som framgår av Figur 9 skiljer sig utbildningsnivån mycket åt mellan de näringsgrensområden som utforskades tidigare i rapporten. Den *högteknologiska tillverkningsindustrin* utgörs främst av gruppen med gymnasial och eftergymnasial utbildningsnivå, medan *resterande tillverkningsindustri* till högre grad omfattar gymnasial utbildningsnivå. *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* domineras av eftergymnasial utbildningsnivå och *Byggverksamhet* av gymnasial utbildningsnivå. Ökningen i antal sysselsatta med eftergymnasial utbildningsnivå är genomgående för dessa områden, men framför allt påtaglig inom *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* och *Byggverksamhet* (med en ökning på 40 procent vardera).

---

¹⁹ SCB (2025) [Kraftig ökning av utbildningsnivån sedan 1990-talet](#)

Figur 9. Antal sysselsatta, 20–64 år, per utbildningsnivå i Västra Götaland 2016–2023 uppdelat på näringsgrensområden.²⁰ Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Sysselsättning, utbildningsinriktning och matchning

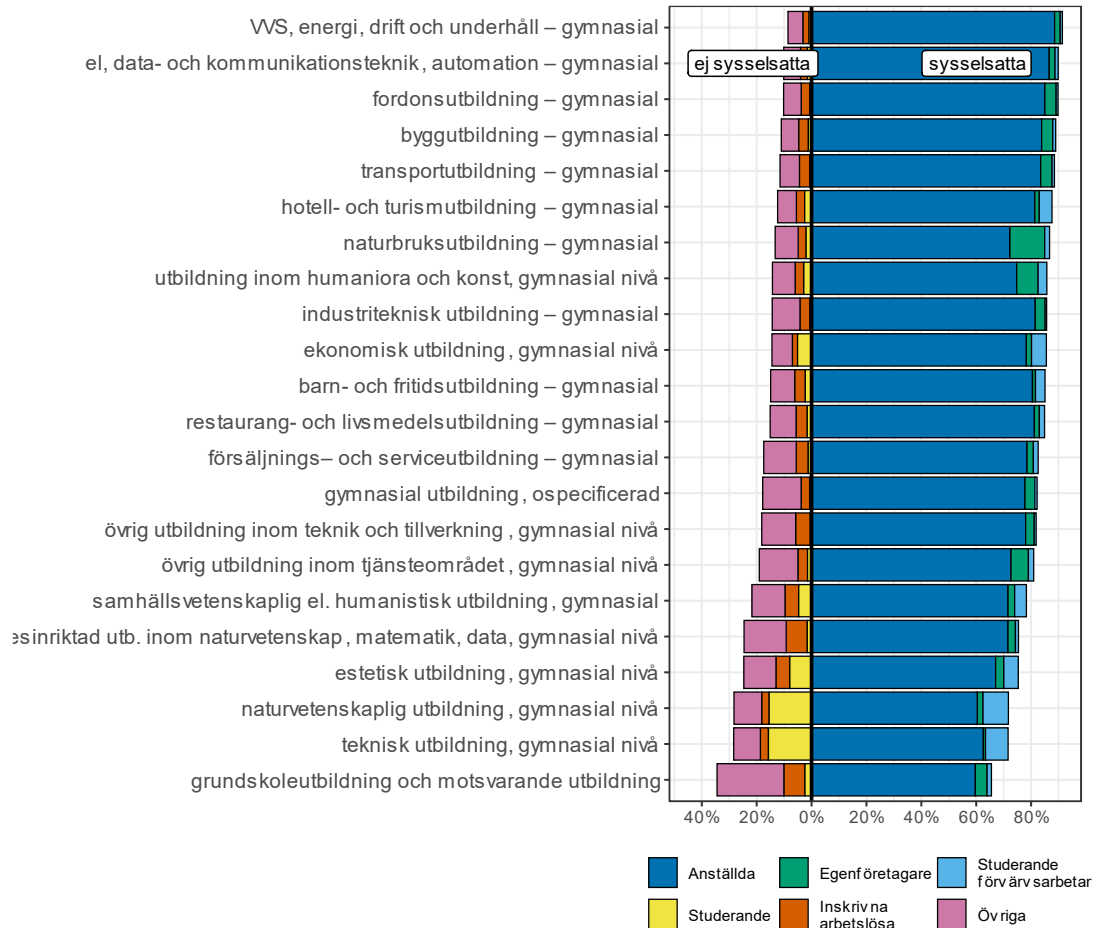
Andelen sysselsatta varierar kraftigt mellan olika utbildningar, vilket framgår av Figur 10 och Figur 11. Högst sysselsättningsgrad har akademiska utbildningar med en tydlig yrkesinriktning såsom läkare, lärare, polis, civilingenjör, socionom och sjuksköterska, men även många gymnasiala yrkesutbildningar inom hantverksyrken har en hög andel sysselsatta.

Vissa utbildningar har en förhållandevis hög andel företagare bland de sysselsatta. Till dessa yrken hör utbildningar inom lantbruk, skogsbruk och djursjukvård på

²⁰ Definitionen av sysselsatta ändrades 2019 och 2022, vilket resulterade i 0,9 procent respektive 1,2 procent ökning av antalet sysselsatta totalt i Sverige. Näringsgrenskoden är justerad till 2023 års kod för de arbetsställen som bytt kod under åren. Justeringen inkluderar även arbetsställen som har bytt arbetsställesnummer under perioden. Se [Ny källa och metod vid framställning av RAMS](#) och [Skillnader mellan RAMS och BAS årsregister](#)

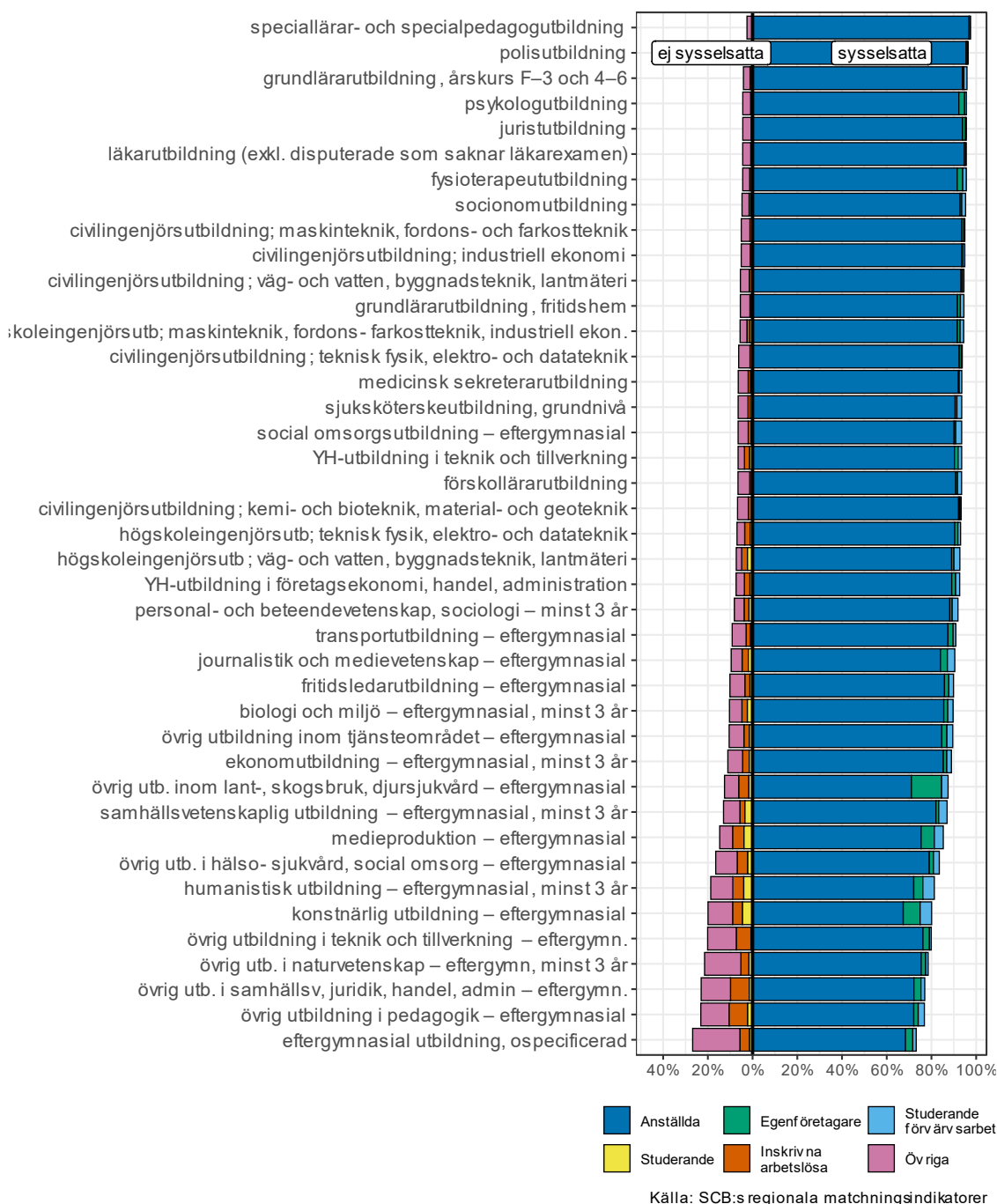
eftergymnasial nivå, naturbruk på gymnasienivå och humaniora och konst på eftergymnasial nivå.

En speciell grupp av utbildningar är eftergymnasiala utbildningar vars namn börjar med "övriga". Dessa utbildningar har oftast klassats i Migrationsverkets enkät till nyanlända och innehas alltså till stor del av utrikesfödda och kännetecknas av en låg andel sysselsatta.

Källa: SCB:s regionala matchningsindikatorer

Figur 10. Arbetsmarknadsstatus efter utbildningsgrupp inom **gymnasiala** utbildningar i Västra Götaland år 2023 för befolkningen 20–64 år (endast utbildningar som innehas av minst 2 000).

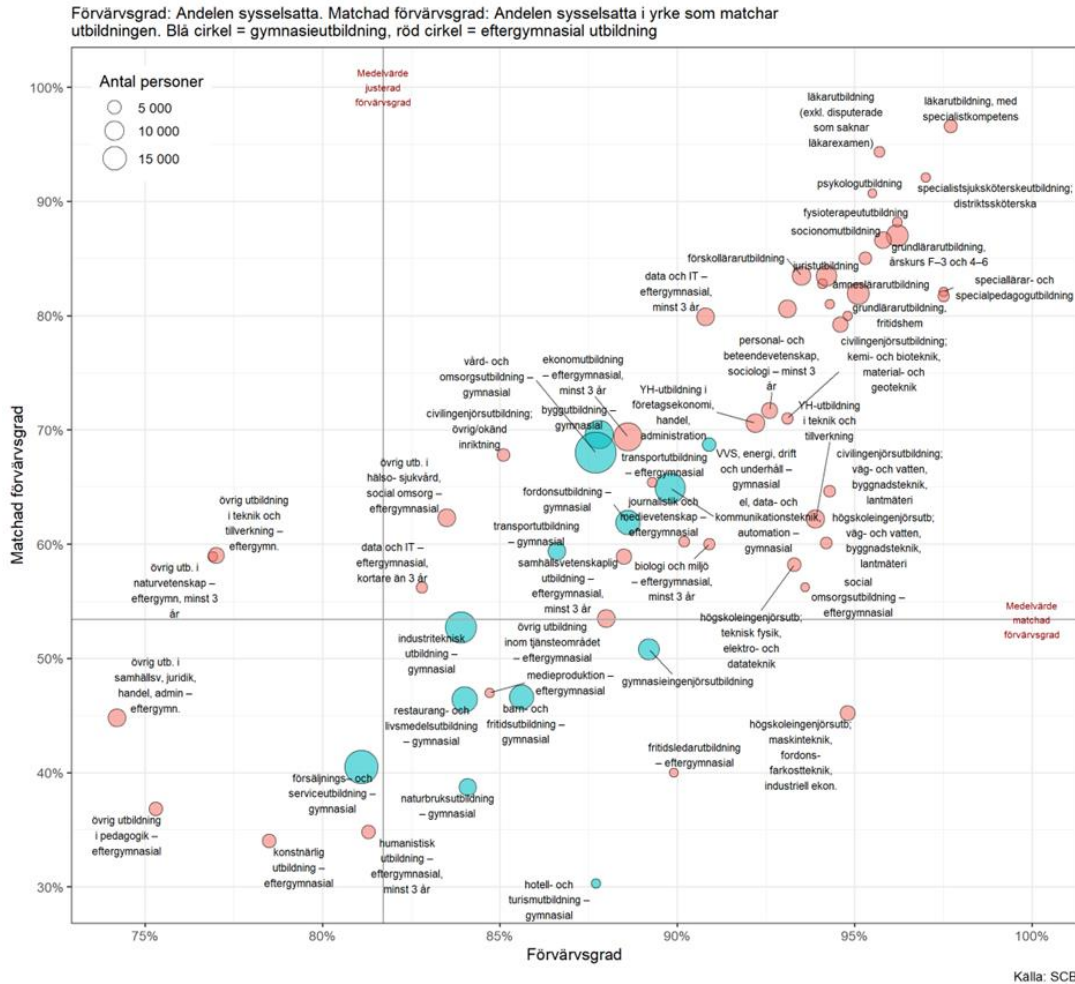

Figur 11. Arbetsmarknadsstatus efter utbildningsgrupp inom **eftergymnasiala** utbildningar i Västra Götaland år 2023 för befolkningen 20–64 år (endast avslutade utbildningar som innehåser av minst 2 000 personer).

En utbildning bör inte bara leda till arbete utan även till ett arbete som matchar utbildningen. Figur 12 visar olika utbildningsgrupper fördelade på dessa två dimensioner: förvärvsgrad (andel sysselsatta) och matchad förvärvsgrad (andel sysselsatta vars utbildning matchar det yrke de har). Observera att endast utbildningar med minst 2 000 sysselsatta redovisas, vilket innebär att knappt 90 procent av de

sysselsatta finns med i diagrammet efter att generella utbildningar som inte går att matcha mot något yrke tagits bort.

I det övre högra hörnet finns de som har både hög förvärvsgrad och hög matchningsgrad. Flertalet utbildningar är eftergymnasiala utbildningar med tydlig yrkesinriktning såsom lärare och läkare. Nästan alla har arbete och nästan alla har det inom ett yrke som matchar utbildningen.

Figur 12. Förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsgrupp i Västra Götaland år 2023 (endast utbildningar med minst 2 000 sysselsatta).

Flertalet gymnasiala yrkesutbildningar har både hög förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad. Bland dessa kan nämnas utbildningar inom VVS, energi och underhåll, fordon, bygg samt vård och omsorg.

De utbildningar som har lägre sysselsättningsgrad och matchning är exempelvis barn- och fritid, restaurang och livsmedel samt naturbruk. Restaurang och livsmedel är ofta en efterfrågad utbildning av arbetsgivarna, men arbetsmöjligheterna fördelar sig ojämnt över året. Efterfrågan är stor under turistsäsong, men det kan vara svårt att få en helårssysselsättning. Naturbruk är en annan utbildning som arbetsgivarna inom jord- och skogsbruk uttrycker brist på, men där statistiken visar på väldigt låg matchad förvärvsgrad. Orsaken till detta är ofta att eleverna valt inriktningar som inte har någon stark efterfrågan på arbetsmarknaden som inriktning mot smådjur och naturturism.

Sysselsättningar inom såväl naturbruk som livsmedel påverkas också av att sysselsättningen mäts i november som oftast är en månad med låg sysselsättning inom turism.

Andra utbildningar med väldigt låg matchningsgrad är konstnärliga eftergymnasiala utbildningar och de tidigare nämnda utbildningsgrupperna som börjar med "övriga", vilka oftast innehas av utrikesfödda vars utbildningar klassats av Migrationsverket. En del av dessa "övrigt"-utbildningar har inriktningar som är attraktiva på arbetsmarknaden - till exempel utbildningar inom pedagogik. Här torde satsningar på validering vara ett bra instrument för att öka sysselsättningsgraden.

Yrkesstruktur

Konsekvenserna för arbetsmarknaden av den rådande strukturomvandlingen till följd av automatisering, digitalisering och grön omställning är, som ovan nämnt, ett aktuellt ämne. Rapporter av exempelvis Henning, m.fl. (2016) och VGR (2019) ger en överblick av litteraturen och beskriver att samtidigt som det har varnats för att många jobb varit i farozonen för automatisering och digitalisering så finns det även fog för att omställningen inte kommer att bli fullt så dramatisk som den i vissa fall utmålats. Dels förväntas omställningen pågå under en längre tid, dels förväntas det för många yrken tillkomma nya arbetsuppgifter när andra försvinner. Automatiseringen *påverkar* dock jobben, men i varierande grad. Vissa yrken har framhållits ha särskilt hög automatiseringspotential. Det ska dock betonas att antalet sysselsatta i olika yrken inte enbart påverkas av automatiseringen utan av en mängd olika faktorer, som exempelvis företagets tillväxt, out-/insourcing och andra omvandlingstryck.²¹ Det är därför vanskligt att enbart utifrån yrkesstatistiken dra några slutsatser om hur strukturomvandlingen påverkat sysselsättningen. I detta kapitel undersöks hur sysselsättningen inom yrkena utvecklats under de senare åren. Även om slutsatser inte kan dras om till vilken grad förändringen skett till följd av de olika omvandlingstrycken ger statistiken en fingervisning om sysselsättningsutvecklingen under perioden.

Nedan studeras förändringen av antal anställda i Västra Götaland mellan 2016 och 2023 övergripande med fokus på breda yrkesgrupper. Därefter studeras förändringarna av de 20 vanligaste yrkena per näringsgrensområde.

Yrkesgrupper

Som tidigare noterats har nästan hälften av de sysselsatta i Västra Götaland eftergymnasial utbildningsnivå. Yrkesstatistiken är i linje med detta då yrkesgruppen *Krav på fördjupad högskolekompetens* har högst andel av de sysselsatta i Västra Götaland (28 procent), och gruppen *Krav på högskolekompetens eller motsvarande*, är tredje vanligast (14 procent), se figur 13. *Service-, omsorgs- och försäljningsyrken* utgör också en större del av de sysselsatta, 20 procent.

För ungefär 14 procent av de sysselsatta, dvs 117 000 personer, var yrkesuppgiften okänd 2023.²² Det betyder att det egentligen är fler sysselsatta i de olika yrkesgrupperna. Eftersom fördelningen däremot är oklar ska yrkesstatistiken ses som ungefärlig.

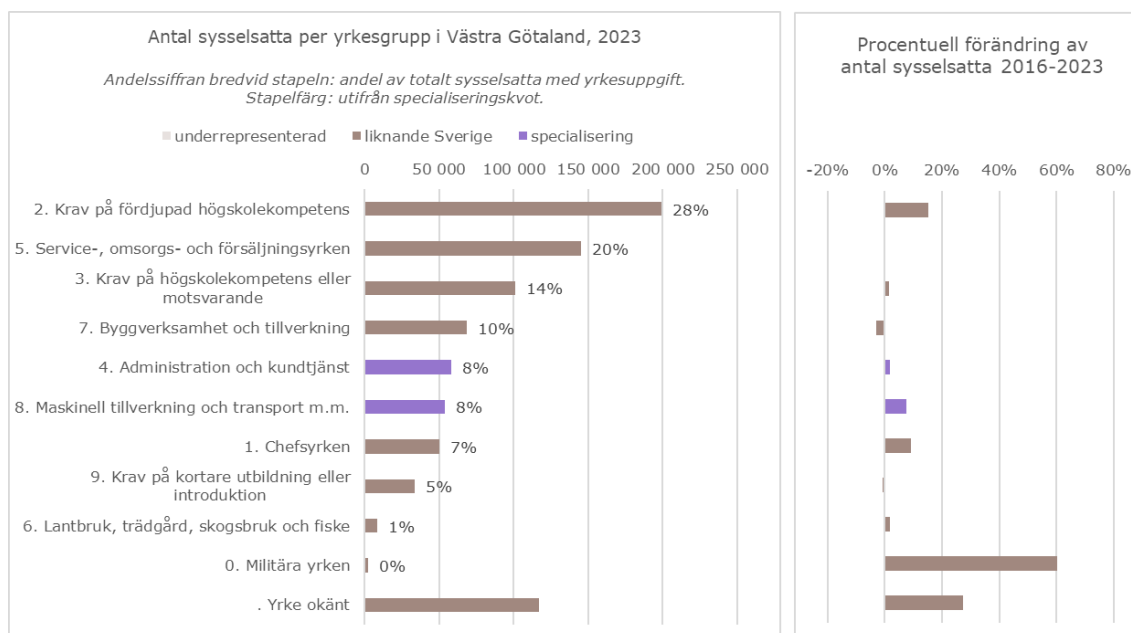
---

²¹ För en sammanställning över automatiseringen och dess påverkan på arbetsmarknaden, se exempelvis Henning, M. m.fl. (2016) *Strukturomvandling och automatisering: Konsekvenser på regionala arbetsmarknader*. Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, VGR och Lunds universitet; VGR (2019) *Automatiseringsmyt? Strukturomvandlingen, sysselsättningen och arbetsproduktiviteten*. VGR Analys 2019:49.

²² För att reducera andelen med okänt yrke har yrkesuppgifter från närliggande år adderats om individerna med okänt yrke varit kvar på samma arbetsplats. För 2016 har uppgifter från de två tidigare och två senare åren använts, medan enbart de två tidigare åren kunnat användas för 2023 då senare uppgifter inte varit tillgängliga. För 2016 är andelen sysselsatta med okänt yrkesuppgift 12%.

Skillnaden mellan andelen sysselsatta i Västra Götaland jämfört med riket i sin helhet är inte så stor för någon av yrkesgrupperna, även om en viss specialisering finns för *Administration och kundtjänst* och *Maskinell tillverkning och transport m.m.* (se även Bilaga 1). Det är först när yrkesgrupperna bryts ner på yrken, som större skillnader kan skönjas, se kommande avsnitt.

Sedan 2016 har antalet sysselsatta i Västra Götaland ökat med ca 8 procent. En mindre del av sysselsättningsstillväxten kan tillskrivas en förändrad definition av begreppet sysselsatt.²³ De yrkesgrupper som haft den största procentuella tillväxten sedan 2016 är *Militära yrken*, *Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens*, *Chefsyrken* samt *Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m.* *Militära yrken* utgör dock en mycket liten del av det totala antalet sysselsatta i förhållande till de andra yrkesgrupperna.

Figur 13. *Vänster*: Antal och andel sysselsatta per yrkesgrupp i Västra Götaland 2023, 20–64 år. Färgen på stapeln visar om branschen är en regional specialisering (specialiseringskvot²⁴ över 1,05), underrepresenterad (specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i riket i sin helhet (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05).

Höger: Procentuell förändring av antal sysselsatta inom samma yrkesgrupper som i vänstra diagrammet, 2016–2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Yrkesgrupperna med svagast procentuella utveckling är *Byggverksamhet och tillverkning*, *Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion* och *Service-, omsorgs- och försäljningsyrken*. Bland dessa är det framför allt de två förstnämnda vars yrken har relativt hög automatiseringspotential. Till vilken grad

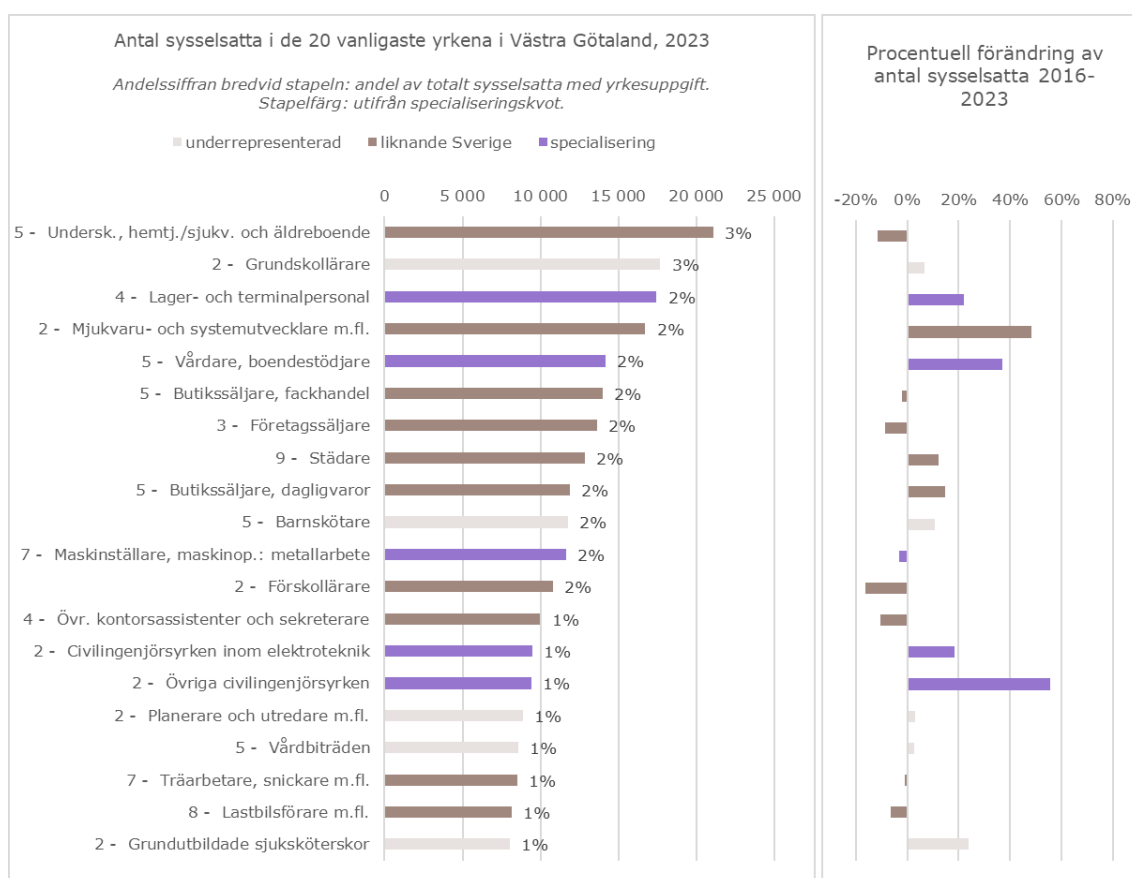
²³ Detta resulterade i en ökning av antalet sysselsatta i Sverige med 0,9 procent 2019 och 1,2 procent 2022. Se [Ny källa och metod vid framställning av RAMS](#) och [Skillnader mellan RAMS och BAS årsregister](#)

²⁴ Specialiseringskvoten för yrket i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i yrket i länet dividerat med andelen sysselsatta i yrket i riket i sin helhet.

sysselsättningsförändringen, som ovan nämnt, är påverkad av automatisering går dock inte att dra några slutsatser om enbart baserat på yrkesstatistik. Yrkesgruppen *Maskinell tillverkning och transport m.m.* har exempelvis haft en relativt god tillväxt av antalet sysselsatta trots en hög automatiseringspotential.

Yrken

I Figur 14 framgår att många av de vanligaste yrkena i Västra Götaland främst finns inom yrkesgruppen 2. *Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens* och 5. *Service, omsorg och försäljning*. Det vanligaste yrket är *Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård- och äldreboendepersonal* följt av *Grundskolelärare* och *Lager och terminalpersonal*.

Figur 14. *Vänster*: Antal och andel sysselsatta i de 20 vanligaste yrkena (SSYK nivå 4) i Västra Götaland 2023, 20–64 år. Färgen på stapel visar om yrket är en regional specialisering (specialiseringskvot²⁵ över 1,05), underrepresenterad (specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i riket i sin helhet (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05). Siffran framför yrket anger yrkesgrupp.

²⁵ Specialiseringskvoten för yrket i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i yrket i länet dividerat med andelen sysselsatta i yrket i riket i sin helhet.

Höger: Procentuell förändring av antal sysselsatta inom samma yrken som i vänstra diagrammet, från 2016 till 2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Flera av yrkena med specialisering i Västra Götaland är yrken som är typiska för tillverkningsindustrin: *Övriga civilingenjörsyrken, Civilingenjörsyrken inom elektroteknik, Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete och Lager- och terminalpersonal*. Bland de yrken som länet inte har någon tydlig specialisering inom ses flertalet inom yrkesgruppen *Service, omsorg och försäljning* samt andra yrken som är vanligt förekommande oberoende av län.

Det ska noteras att det förekommer att stora grupper anställda med samma yrke och inom samma arbetsställe blir omkodade till relaterade yrken, vilket i många fall är synbart i statistiken. Om omkodningarna sker pga faktiska förändringar av yrkena eller av exempelvis administrativa orsaker är dock svårt att veta. I denna studie har inga justeringar gjorts för att undvika omkodningarna (förutom i enstaka fall med större felkodningar), istället behöver detta tas i beaktande vid fortsatt läsning.

De största procentuella ökningarna av antalet sysselsatta ses inom många av yrkena som är vanliga inom tillverkningsindustrin och de tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna, som *Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl., Övriga civilingenjörsyrken, Lager- och terminalpersonal* och *Civilingenjörsyrken inom elektroteknik*.

Vårdare, boendestödjare är det yrke inom vård och omsorg som har ökat mest procentuellt under perioden. En stor del av ökningen kan dock härledas till en administrativ förändring i yrkeskoden som skedde 2018 då många av yrkena som är vanliga bland kommuner och landsting kodades om.²⁶ Större förändringar bland dessa yrken ska därför tolkas med försiktighet.

Vilka yrken som är vanligt förekommande skiljer sig givetvis mycket åt mellan olika branscher. Nedan beskrivs de vanligaste yrkena inom de näringsgrensområden som tidigare berörts i rapporten: *Tillverkningsindustri, Högteknologisk tillverkningsindustri, Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* (se Figur 6) och *Byggverksamhet*. Det ska noteras att arbetsställen som har bytt näringsgrenskod har haft en relativt stor inverkan på utvecklingen av antalet sysselsatta inom olika yrken per näringsgrensområde. Därför har arbetsställets näringsgren för 2016 justerats till den de hade 2023 i de fall då de bytt näringsgren.²⁷

Tillverkning

Tillverkningsindustrin är i hög grad utsatt för de pågående teknikskiftena och omvandlingstrycken som tidigare nämnts i rapporten. Automatiseringen har exempelvis inneburit att arbetsmoment kan effektiviseras. Elektrifieringen, å sin sida, ställer krav på ett ökat kunnande inom exempelvis elektroteknik samtidigt som en mängd olika kompetenser behövs för att ställa om produktionsprocesser och utveckla och producera nya elektrifierade produkter, som exempelvis elfordon. Därtill pågår

---

²⁶ Undersökningen har gjorts i SCBs databas STATIV. För de administrativa förändringarna 2018 se: SCB, [Anställda 16-64 år med arbetsplats i regionen \(dagbef\) efter region, yrke \(3-siffrig SSK 2012\) och kön. År 2014 - 2018. PxWeb](#)

²⁷ Justeringen inkluderar även arbetsställen som har bytt arbetsställesnummer under perioden.

digitalisering som inte bara bidrar till automatiseringen, utan som också involverar nya digitala produkter och tjänster.

Tidigare rapporter har uppskattat att ungefär hälften av alla jobb i tillverkningsindustrin i Västra Götaland har en hög automatiseringspotential²⁸. Sett till de vanligaste yrkena så kan man konstatera att de flesta är sådana som i tidigare rapporter²⁹ bedömts ha en hög automatiseringspotential. Det gäller främst yrkena inom yrkesgrupperna 8. *Maskinell tillverkning och transport m.m.*, 7. *Bygg och tillverkning*, 3. *Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande* samt yrket *Lager- och terminalpersonal*.

Som beskrevs i tidigare kapitel är utbildningsnivån högre i den *högteknologiska* delen av tillverkningsindustrin. Detta framgår också bland de vanligaste yrkena: Jämfört med *resterande tillverkningsindustri* har den *högteknologiska* delen fler yrken inom gruppen 2. *Krav på fördjupad högskolekompetens* och färre inom 7. *Byggverksamhet och tillverkning*, se figur 15.

Att fordonsindustrin och tillverkning av maskiner och apparater är en stor del av den *högteknologiska tillverkningsindustrin* framgår av flertalet yrken med fokus på *elektroteknik, maskinteknik, montering, fordon, mjukvaru- och systemutveckling*. Många av dessa yrken är också sådana som innefattar så kallade *elektrifieringskritiska kärnkompetenser* och som det finns ett stort prognostiserat rekryteringsbehov av, exempelvis inom fordonsindustrin.³⁰ I tabellen finns också yrken som vittnar om en betydande *kemi- och plastindustri* (se även *resterande tillverkningsindustri* där dessa också förekommer), inte minst i förhållande till riket i sin helhet, vilket framgår av specialiseringskvoten. I övrigt har den *högteknologiska tillverkningsindustrin* i Västra Götaland en särskilt hög andel av exempelvis *Maskinoperatörer inom plastindustri, Truckförare, Ingenjörer och tekniker inom industri, logistik och produktionsplanering* och *Civilingenjörstrycken inom elektroteknik*.

Tidigare nämndes att det skett en del större yrkeskodsbyten. Detta är framför allt påtagligt i den *högteknologiska tillverkningsindustrin* när yrkena studeras på en hög detaljnivå. Yrken i tabellen som man ska vara extra uppmärksam på att det skett större byten mellan och som påverkar statistiken betydligt är exempelvis *civilingenjörstryckena, ingenjörer och tekniker, Mjukvaru- och systemutvecklare, m.fl.* I vilken utsträckning dessa byten ska ses som faktiska förändringar av jobben eller enbart som administrativa förändringar är dock oklart. Den kraftiga ökningen av *Övriga montörer* kan däremot inte härledas till något större yrkeskodsbyte.³¹

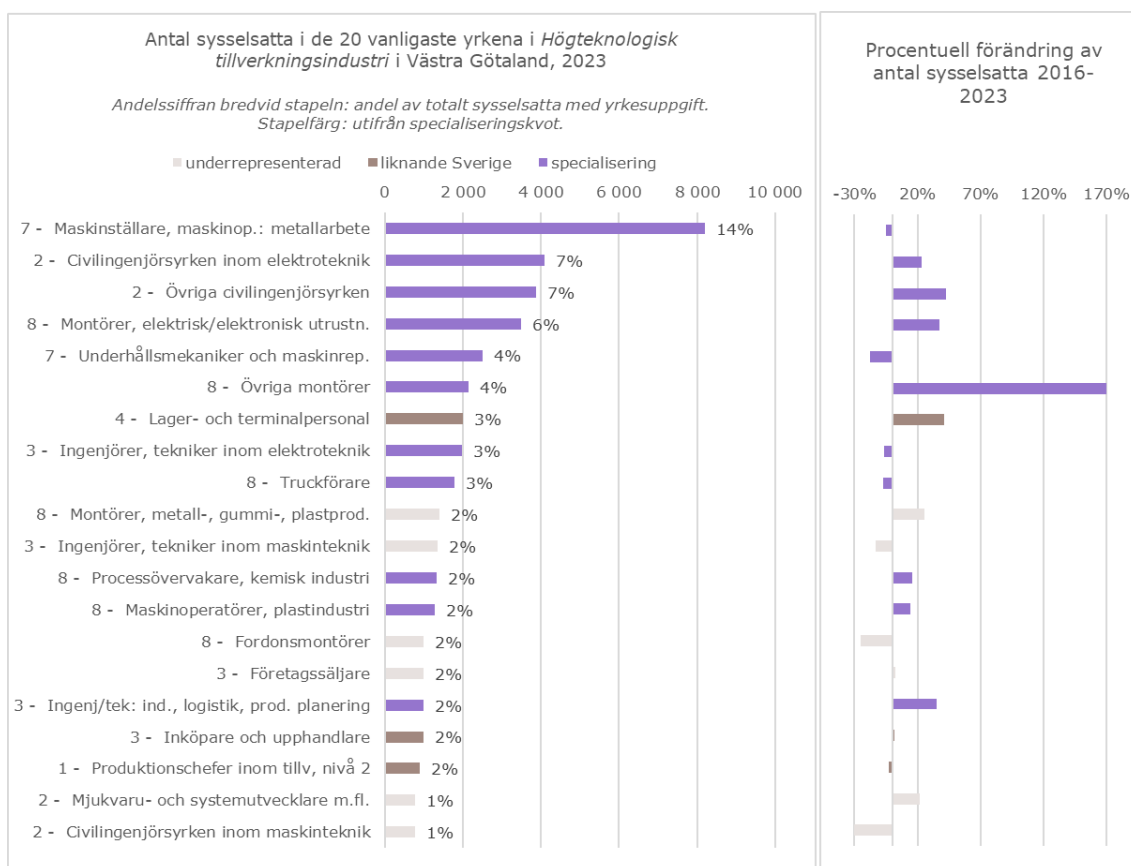
---

²⁸ Tillverkningsindustri inklusive utvinning. Henning, M. m.fl. (2016) *Strukturomvandling och automatisering: Konsekvenser på regionala arbetsmarknader*. Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, VGR och Lunds universitet

²⁹ Stiftelsen för Strategisk Forskning (2014) *Vartannat jobb automatiseras inom 20 år - utmaningar för Sverige*; Henning, M. m.fl. (2016) *Strukturomvandling och automatisering: Konsekvenser på regionala arbetsmarknader*. Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, VGR och Lunds universitet

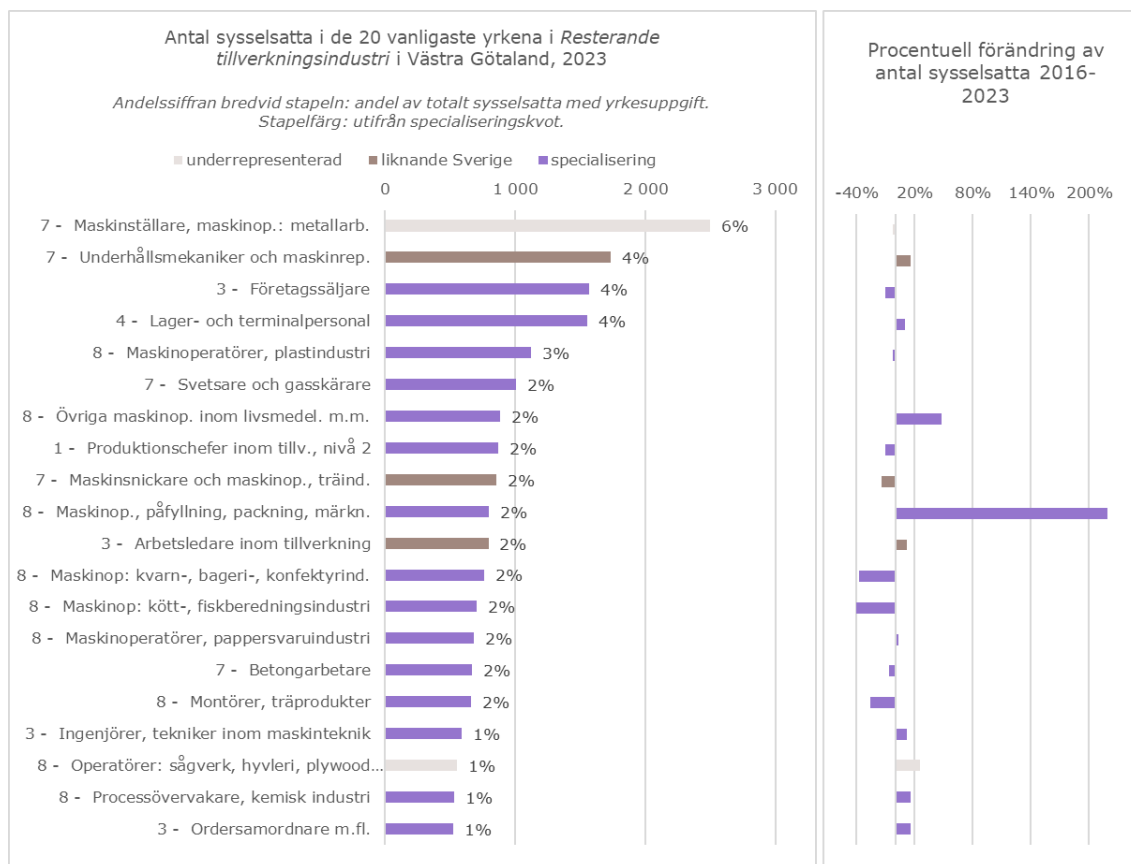
³⁰ Sweco (2024) *Kompetensefterfrågan som följd av elektrifiering: Kvantitativ scenarionanalys av rekryteringsbehoven för elektrifieringskritiska kärnkompetenser*.

³¹ Andelen sysselsatta med okänt yrke inom den *högteknologiska tillverkningsindustrin* var relativt låg 2016 och 2023 (4 respektive 6 procent). För *resterande tillverkningsindustri* var andelen med okänt yrke 9 procent 2016 och 11 procent 2023.

Figur 15. *Vänster*: Antal och andel sysselsatta i de 20 vanligaste yrkena (SSYK nivå 4) i Högteknologisk tillverkningsindustri Västra Götaland 2023, 20–64 år. Färgen på stapel visar om yrket är en regional specialisering (specialiseringskvot³² över 1,05), underrepresenterad (specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i riket i sin helhet (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05). Siffran framför yrket anger yrkesgrupp. *Höger*: Procentuell förändring av antal sysselsatta inom samma yrken som i vänstra diagrammet, från 2016 till 2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

³² Specialiseringskvoten för yrket i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i yrket i länet dividerat med andelen sysselsatta i yrket i riket i sin helhet.

Figur 16. *Vänster*: Antal och andel sysselsatta i de 20 vanligaste yrkena (SSYK nivå 4) i Resterande tillverkningsindustri Västra Götaland 2023, 20–64 år. Färgen på stapel visar om yrket är en regional specialisering (specialiserings-kvot³³ över 1,05), underrepresenterad (specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i riket i sin helhet (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05). Siffran framför yrket anger yrkesgrupp. *Höger*: Procentuell förändring av antal sysselsatta inom samma yrken som i vänstra diagrammet, från 2016 till 2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer

De tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna har, som tidigare nämnts, en stark koppling till den högteknologiska tillverkningsindustrin.³⁴ Att de har en högre utbildningsnivå framgår av det större antalet yrken med krav på fördjupad högskolekompetens samt ingenjörer och tekniker. Bland de vanligaste yrkena ses flera överlapp med den högteknologiska tillverkningsindustrin, bland annat inom mjukvaru- och systemutveckling elektroteknik och maskinteknik. Andra yrken som är vanliga i de

³³ Specialiseringskvoten för yrket i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i yrket i näringsgrensområdet i länet dividerat med andelen sysselsatta i yrket i näringsgrensområdet i riket i sin helhet.

³⁴ Henning, M., m.fl. (2019) *Kompetenser för industri i omvandling: Utmaningar och strategier för nya kompetenslandskap*. Centrum för regional analys (Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet) [Kompetenser för industri i omvandling.pdf](#).

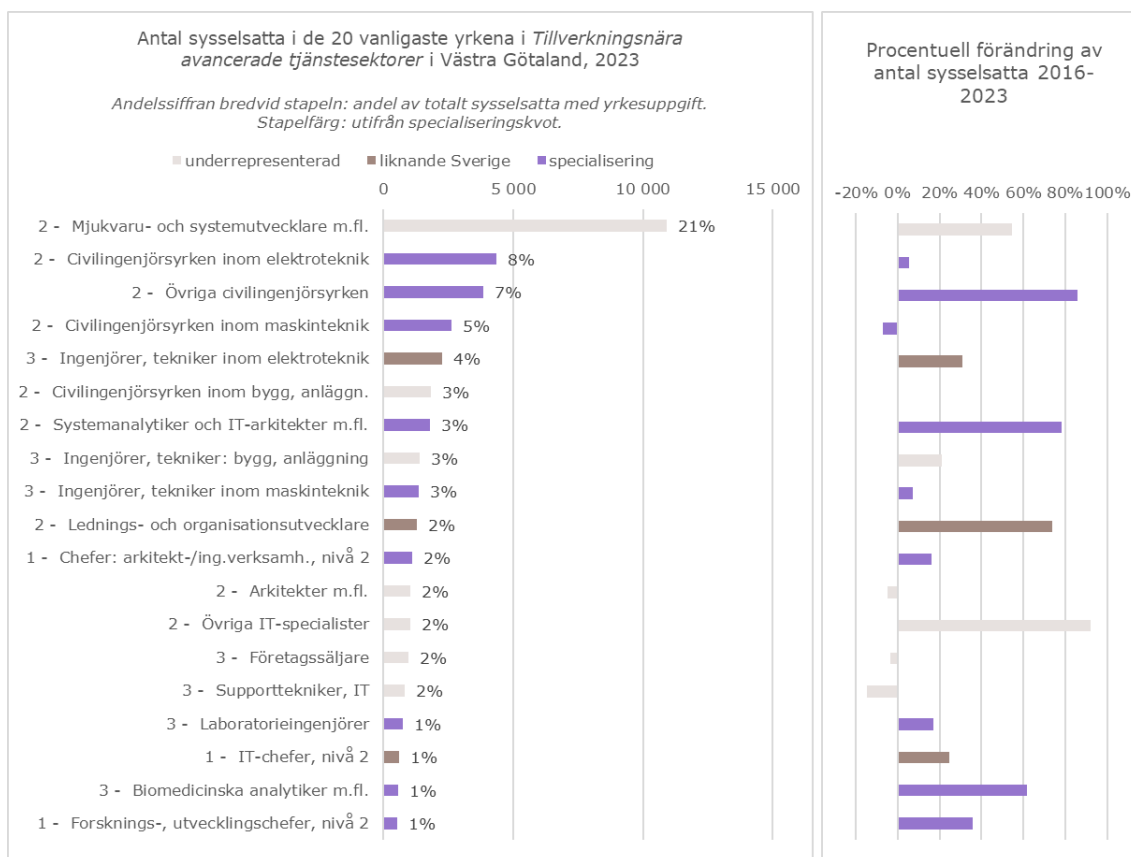
tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna är främst yrken inom *IT*, men också *chefsyrken, civilingenjörer/ingenjörer inom bygg och anläggning, Biomedicinska analytiker, Laboratorieingenjörer*. Här finns alltså ett antal olika ämnesområden representerade.

Jämfört med riket i sin helhet har de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna* i Västra Götaland en särskilt hög andel *Biomedicinska analytiker, Övriga civilingenjörsyrken, Forsknings- och utvecklingschefer, laboratorieingenjörer, civilingenjörer/ingenjörer inom maskinteknik, Systemanalytiker och IT-arkitekter m.fl. och civilingenjörer inom elektroteknik*, se figur 17.

Sysselsättningen i de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna* har ökat med 32 procent mellan 2016 och 2023. Som framgår av Figur 17 är de yrken som ökat mest *Övriga IT-specialister, Övriga civilingenjörsyrken, Systemanalytiker och IT-tekniker, m.fl., och Lednings- och organisationsutvecklare*. Det ska dock noteras att det är ett särskilt stort antal sysselsatta med okänd yrkesuppgift inom detta näringsgrensområde. Statistiken för de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna* ska därför tas med större försiktighet.³⁵ Som tidigare beskrivits bör man också vara uppmärksam på att större yrkeskodsbyten kan ligga bakom större förändringar av antal sysselsatta i olika yrken under perioden.

---

³⁵ 18 procent hade okänd yrkesuppgift 2023. En anledning till att andelen personer med okänt yrke är betydligt högre i de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna* än i exempelvis den *högteknologiska tillverkningsindustrin* är att en större andel arbetar i mindre företag. Att fler har okänd yrkesuppgift i mindre företag och organisationer beror på att SCB samlar in uppgifter på ett annat sätt för gruppen med 1–19 anställda. ([Kvalitetsdeklaration - Yrkesregistret med yrkesstatistik \(YrkesReg\)](#)). 2016 var andelen med okänt yrke 12%. Som tidigare nämnts har yrkesuppgift adderats till de aktuella åren baserat på de två tidigare och två senare åren om de sysselsatta varit kvar på samma arbetsställe. Eftersom uppgifter för 2024 och 2025 inte varit tillgängliga har färre yrkesuppgifter kunnat adderats för 2023 än för 2016. Undersöks 2021 års data får yrkena i diagrammet 2–9 procent fler sysselsatta (med ett medelvärde på 4,5 procent och en median på 3,5 procent) när de två tidigare och de två senare åren används jämfört med när bara de två tidigare åren används. Ett liknade påslag skulle därför kunna förväntas för 2023 års siffror. Används detta påslag så skulle andelen med okänd yrkesuppgift reduceras till 14 procent i de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna* 2023. Andelen som yrkena utgör av det totala antalet sysselsatta med yrkesuppgift hade inte påverkats nämnvärt. Den procentuella förändringen av antalet sysselsatta är däremot mer varierande, men yrkena med den största tillväxten hade fortsatt varit desamma.

Figur 17. *Vänster*: Antal och andel sysselsatta i de 20 vanligaste yrkena (SSYK nivå 4) i *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* Västra Götaland 2023, 20–64 år. Färgen på stapel visar om yrket är en regional specialisering (specialiseringskvot³⁶ över 1,05), underrepresenterad (specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i riket i sin helhet (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05). Siffran framför yrket anger yrkesgrupp.

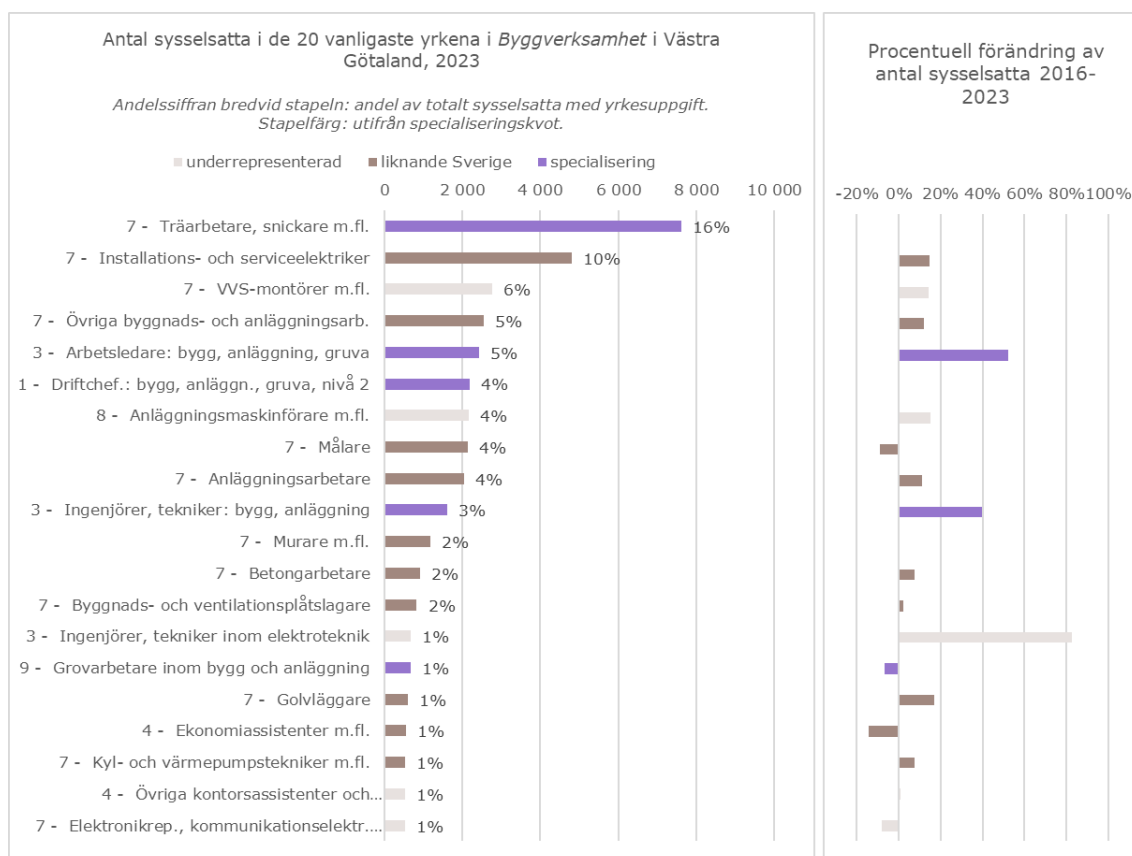
Höger: Procentuell förändring av antal sysselsatta inom samma yrken som i vänstra diagrammet, från 2016 till 2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Byggverksamhet

De flesta av de vanligaste yrkena inom byggverksamhet är typiska byggrelaterade yrken som *Träarbetare, snickare m.fl., Installations- och serviceelektriker, VVS-montörer m.fl.* och *Övriga byggnads- och anläggningsarbetare* (Tabell 7). Specialiseringskvoterna bland yrkena i tabellen är mer modesta jämfört med i näringsgrensområdena ovan. Högst specialiseringskvot har *Arbetsledare och driftschefer inom bygg, anläggning och gruva* följt av *Träarbetare, snickare m.fl.* och *Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning*.

³⁶ Specialiseringskvoten för yrket i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i yrket i näringsgrensområdet i länet dividerat med andelen sysselsatta i yrket i näringsgrensområdet i riket i sin helhet.

Som noterades i tidigare kapitel har antalet sysselsatta inom *Byggverksamhet* haft en god tillväxt i länet mellan 2016 och 2023. Bland de vanligaste yrkena som vuxit starkast under perioden finns exempelvis *Ingenjörer och tekniker inom elektroteknik*, *Arbetsledare inom bygg, anläggning och gruva* och *Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning*. Att dessa yrken, som tillhör kategorin *yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande* haft en stark tillväxt är i linje med den ökade utbildningsnivån i näringsgrensområdet som noterades i tidigare kapitel. Men som beskrivits tidigare ska förändringen av antalet sysselsatta tas med försiktighet. Detta är särskilt viktigt vad gäller just *Byggverksamhet* eftersom 18 procent av de sysselsatta inte hade någon yrkesbenämning 2016.³⁷

Figur 18. *Vänster*: Antal och andel sysselsatta i de 20 vanligaste yrkena (SSYSK nivå 4) i *Byggverksamhet* i Västra Götaland 2023, 20–64 år. Färgen på stapel visar om yrket är en regional specialisering³⁸ (specialiseringskvot över 1,05), underrepresenterad

³⁷ Som i tidigare fotnot är en anledning till den stora andelen med okänd yrkesuppgift att relativt många inom *Byggverksamhet* arbetar i mindre företag. 2016 var andelen sysselsatta med okänd yrkesuppgift 16 procent inom *Byggverksamhet*. Med ett liknande påslag som beskrivits för de *tillverkningsnära avancerade tjänstesektorerna* men för yrkena inom *Byggverksamhet* (4-9 procent med median och medelvärde på 5,9 procent) hade andelen med okänt yrke reducerats till 14 procent 2023. Andelen som yrkena utgör av det totala antalet sysselsatta med yrkesuppgift hade inte påverkats nämnvärt. Den procentuella förändringen av antalet sysselsatta är däremot mer varierande, men yrkena med den största tillväxten hade fortsatt varit desamma.

³⁸ Specialiseringskvoten för yrket i Västra Götaland beräknas som andelen sysselsatta i yrket i näringsgrensområdet i länet dividerat med andelen sysselsatta i yrket i näringsgrensområdet i riket i sin helhet.

(specialiseringskvot under 0,95) eller om andelen sysselsatta är ungefär samma som i riket i sin helhet (specialiseringskvot mellan 0,95–1,05). Siffran framför yrket anger yrkesgrupp.
Höger: Procentuell förändring av antal sysselsatta inom samma yrken som i vänstra diagrammet, från 2016 till 2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Bilaga 1. Tabellsammanställningar

Tabell 1. Antal och andel sysselsatta (20–64 år), specialiseringskvot samt utveckling 2016–2023 (procentuell förändring av antal och andel sysselsatta) per näringsgren. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Näringsgren	2023			Utveckling 2016–2023	
	Antal	Andel	Spec. kvot	Förändr. av antal	Förändr. av andel
Vård och omsorg; sociala tjänster	129 900	16%	0,98	-3%	-10%
Tillverkning	110 200	13%	1,21	2%	-5%
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	101 600	12%	1,05	4%	-3%
Utbildning	86 400	10%	0,96	5%	-3%
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	63 100	8%	1,08	23%	14%
Byggverksamhet	60 000	7%	0,97	12%	4%
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	55 800	7%	0,98	33%	24%
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	50 100	6%	1,01	13%	5%
Transport och magasinering	38 900	5%	1,06	1%	-7%
Informations- och kommunikationsverksamhet	37 600	4%	0,89	35%	25%
Hotell- och restaurangverksamhet	26 400	3%	0,98	6%	-2%
Annan serviceverksamhet	16 300	2%	0,86	2%	-5%
Kultur, nöje och fritid	15 200	2%	0,95	7%	-1%
Fastighetsverksamhet	12 700	2%	0,95	9%	1%
Finans- och försäkringsverksamhet	10 400	1%	0,56	6%	-2%
Jordbruk, skogsbruk och fiske	7 600	1%	0,78	-5%	-12%
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	4 800	1%	1,04	24%	15%
Försörjning av el, gas, värme och kyla	4 100	0%	0,78	23%	14%
Utvinning av mineral	400	0%	0,23	2%	-6%
Uppgift saknas	6 600	-	-	9%	-
<i>Varav:</i>					
Högteknologisk tillverkningsindustri	62 700	8%	1,51	8%	0%
Resterande tillverkningsindustri	47 600	6%	0,96	-4%	-11%
Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer	64 600	8%	1,18	32%	22%

Not: Andelen anger andel sysselsatta per näringsgren av alla sysselsatta *med näringsgrensuppgift*. Av det *totala antalet* sysselsatta var andelen med okänd yrkesuppgift 1% både 2016 och 2023. För beskrivning av metod, se kapitlet *Sysselsättningsstruktur och näringsgrensprofil*.

Högteknologisk tillverkningsindustri: SNI 20, 21, 26–28, 29, 30 (Tillverkning av kemikalier och kemiska basprodukter; farmaceutiska basprodukter och läkemedel; maskiner och apparater; transportmedelsindustri).

Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer: SNI 62, 63, 71, 72 (dataverksamhet och informationstjänster; arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; vetenskaplig forskning och utveckling).

Kategoriseringen följer Henning, M., m.fl. (2019) *Kompetenser för industri i omvandling: Utmaningar och strategier för nya kompetenslandskap*. Centrum för regional analys (Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet) [Kompetenser för industri i omvandling.pdf](#). Henning, M. m.fl. (2019) baserar i sin tur kategoriseringen på SCB (2016) *Innovationsverksamhet i svenska företag 2012–2014*, Johansson, P.

(2017) *Produktivitetens nya geografi*. Dialogos. (citerad i Henning, m.fl. (2019) och Henning, M. m.fl.
(2017) *Kompetenslandskapets omvandling mot industri 4.0*. Centrum för Regional Analys.

Tabell 2. Antal och andel sysselsatta, specialiseringskvot 2023 samt förändring av antal och andel sysselsatta 2016–2023 per yrkesgrupp. Västra Götaland, 20–64 år. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Nr	Yrkesgrupp	2023			Utveckling 2016–2023	
		Antal	Andel	Spec. kvot	Föränd. av antal	Föränd. av andel
2	Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens	198 900	28%	0,99	15%	9%
5	Service-, omsorgs- och försäljningsyrken	145 100	20%	0,96	0%	-5%
3	Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande	100 900	14%	1,01	2%	-4%
7	Yrken inom byggverksamhet och tillverkning	68 500	10%	1,05	-3%	-8%
4	Yrken inom administration och kundtjänst	58 300	8%	1,08	2%	-3%
8	Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m.	54 100	8%	1,07	7%	2%
1	Chefsyrken	50 300	7%	0,97	9%	4%
9	Yrken med krav på kortare utbildning eller introduktion	33 900	5%	0,98	-1%	-6%
6	Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	8 700	1%	0,95	2%	-3%
0	Militära yrken	2 400	0%	0,97	60%	52%
	Yrke okänt	117 000	-	-	27%	0%

Not: Andelen anger andelen sysselsatta per yrkesgrupp av alla sysselsatta *med yrkesuppgift*, varför andelen med okänt yrke inte anges. Gruppen med okänt yrke stod för 12 procent av det *totala antalet* sysselsatta 2016 och 14 procent 2023. *2023 års siffror för grupp 0 och för poliser (del av grupp 5) är justerade baserade på officiell statistik från SCB. För beskrivning av metod och osäkerheter i statistiken, se avsnittet *Yrkesgrupper* under *Yrkesstruktur*.

Tabell 3. De 20 vanligaste yrkena i Västra Götaland 2023. Antal och andel sysselsatta (20–64 år), specialiseringskvot 2023 samt förändring av antal och andel sysselsatta 2016–2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Yrkesgrupp	Yrke	2023			Utveckling 2016–2023	
		Antal	Andel	Spec. kvot	Förändr. av antal	Förändr. av andel
5	Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	21 100	3%	1,02	-12%	-16%
2	Grundskollärare	17 700	3%	0,93	7%	2%
4	Lager- och terminalpersonal	17 500	2%	1,21	22%	16%
2	Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl.	16 700	2%	1,01	48%	41%
5	Vårdare, boendestödjare	14 200	2%	1,14	37%	30%
5	Butikssäljare, fackhandel	14 000	2%	0,95	-2%	-7%
3	Företags säljare	13 600	2%	1,04	-9%	-13%
9	Städare	12 900	2%	1,05	12%	7%
5	Butikssäljare, dagligvaror	11 900	2%	0,95	15%	9%
5	Barnskötare	11 700	2%	0,88	11%	5%
7	Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete	11 600	2%	1,42	-3%	-8%
2	Förskollärare	10 800	2%	1,02	-16%	-20%
4	Övriga kontorsassistenter och sekreterare	10 000	1%	0,98	-10%	-15%
2	Civilingenjörssyrken inom elektroteknik	9 500	1%	1,53	18%	13%
2	Övriga civilingenjörssyrken	9 400	1%	1,81	56%	48%
2	Planerare och utredare m.fl.	8 900	1%	0,78	3%	-2%
5	Vårdbiträden	8 600	1%	0,68	3%	-2%
7	Träarbetare, snickare m.fl.	8 500	1%	1,04	-1%	-6%
8	Lastbilsförare m.fl.	8 200	1%	0,98	-7%	-11%
2	Grundutbildade sjuksköterskor	8 000	1%	0,94	24%	18%

Not: Andelen anger andel sysselsatta per yrke av alla sysselsatta *med yrkesuppgift*. Av det *totala antalet* sysselsatta var andelen med okänd yrkesuppgift 12 procent 2016 respektive 14 procent 2023. För beskrivning av metod och osäkerheter i statistiken, se avsnittet *Yrken* under *Yrkesstruktur*.

Yrkesgrupper:

0. Militära yrken
1. Chefsyrken
2. Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens
3. Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande
4. Yrken inom administration och kundtjänst
5. Service-, omsorgs- och försäljningsyrken
6. Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
7. Yrken inom byggverksamhet och tillverkning
8. Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m

Tabell 4. De 20 vanligaste yrkena i *Högteknologisk tillverkningsindustri* i Västra Götaland 2023. Antal och andel sysselsatta (20–64 år), specialiseringskvot 2023 samt förändring av antal och andel sysselsatta 2016–2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Yrkes- grupp	Yrke	2023			Utveckling 2016– 2023	
		Antal	Andel	Spec. kvot	Förändr. av antal	Förändr. av andel
7	Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete	8 200	14%	1,22	-5%	-10%
2	Civilingenjörsyrken inom elektroteknik	4 100	7%	1,32	23%	17%
2	Övriga civilingenjörsyrken	3 900	7%	1,79	43%	36%
8	Montörer, elektrisk och elektronisk utrustning	3 500	6%	1,19	37%	30%
7	Underhållsmekaniker och maskinreparatörer	2 500	4%	1,23	-18%	-22%
8	Övriga montörer	2 200	4%	1,27	170%	156%
4	Lager- och terminalpersonal	2 000	3%	1,01	41%	34%
3	Ingenjörer och tekniker inom elektroteknik	2 000	3%	1,1	-7%	-11%
8	Truckförare	1 800	3%	1,41	-7%	-12%
8	Montörer, metall-, gummi- och plastprodukter	1 400	2%	0,87	26%	19%
3	Ingenjörer och tekniker inom maskinteknik	1 400	2%	0,81	-13%	-18%
8	Processövervakare, kemisk industri	1 300	2%	1,29	16%	10%
8	Maskinoperatörer, plastindustri	1 300	2%	1,99	14%	8%
8	Fordonsmontörer	1 000	2%	0,81	-25%	-29%
3	Företagssäljare	1 000	2%	0,76	2%	-3%
3	Ingenjörer och tekniker inom industri, logistik och produktionsplanering	1 000	2%	1,32	35%	28%
3	Inköpare och upphandlare	1 000	2%	0,95	2%	-4%
1	Produktionschefer inom tillverkning, nivå 2	900	2%	1,02	-3%	-8%
2	Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl.	800	1%	0,58	22%	15%
2	Civilingenjörsyrken inom maskinteknik	800	1%	0,71	-34%	-38%

Not: Alla beräkningar i tabellen baseras på sysselsatta med yrkesuppgift i *Högteknologisk tillverkningsindustri* (även specialiseringskvoten). Av det totala antalet sysselsatta var andelen med okänd yrkesuppgift 4 procent 2016 respektive 6 procent 2023. För beskrivning av metod och osäkerheter i statistiken, se avsnittet *Yrken* under *Yrkesstruktur* och särskilt avsnittet *Tillverkningsindustri*.

Högteknologisk tillverkningsindustri: SNI 20, 21, 26–28, 29, 30 (Tillverkning av kemikalier och kemiska basprodukter; farmaceutiska basprodukter och läkemedel; maskiner och apparater; transportmedelsindustri).

Yrkesgrupper:

0. Militära yrken
1. Chefsyrken
2. Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens
3. Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande
4. Yrken inom administration och kundtjänst
5. Service-, omsorgs- och försäljningsyrken
6. Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
7. Yrken inom byggverksamhet och tillverkning
8. Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m

Tabell 5. De 20 vanligaste yrkena i *Resterande tillverkningsindustri* i Västra Götaland 2023. Antal och andel sysselsatta (20–64 år), specialiseringskvot 2023 samt förändring av antal och andel sysselsatta 2016–2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Yrkes- grupp	Yrke	2023			Utveckling 2016– 2023	
		Antal	Andel	Spec. kvot	Förändr. av antal	Förändr. av andel
7	Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete	2 500	6%	0,86	-2%	4%
7	Underhållsmekaniker och maskinreparatörer	1 700	4%	0,98	15%	23%
3	Företagssäljare	1 600	4%	1,2	-11%	-5%
4	Lager- och terminalpersonal	1 600	4%	1,2	10%	17%
8	Maskinoperatörer, plastindustri	1 100	3%	1,39	-3%	3%
7	Svetsare och gasskärare	1 000	2%	1,06	-10%	-5%
8	Övriga maskinoperatörer inom livsmedelsindustri m.m.	900	2%	1,18	48%	57%
1	Produktionschefer inom tillverkning, nivå 2	900	2%	1,08	-11%	-5%
7	Maskinsnickare och maskinoperatörer, träindustri	900	2%	1,03	-15%	-9%
8	Maskinoperatörer, påfyllning, packning och märkning	800	2%	1,81	219%	239%
3	Arbetsledare inom tillverkning	800	2%	1,03	12%	19%
8	Maskinoperatörer, kvarn-, bageri- och konfektyrindustri	800	2%	1,44	-38%	-34%
8	Maskinoperatörer, kött- och fiskberedningsindustri	700	2%	1,13	-43%	-39%
8	Maskinoperatörer, pappersvaruindustri	700	2%	1,45	3%	10%
7	Betongarbetare	700	2%	1,55	-6%	0%
8	Montörer, träprodukter	700	2%	1,22	-26%	-21%
3	Ingenjörer och tekniker inom maskinteknik	600	1%	1,08	12%	19%
8	Operatörer inom sågverk, hyvleri och plywood m.m.	600	1%	0,51	26%	33%
8	Processövervakare, kemisk industri	500	1%	1,56	15%	23%
3	Ordersamordnare m.fl.	500	1%	1,08	15%	23%

Not: Alla beräkningar i tabellen baseras på sysselsatta *med yrkesuppgift* i *Resterande tillverkningsindustri* (även specialiseringskvoten). Av det *totala antalet* sysselsatta var andelen med okänd yrkesuppgift 9 procent 2016 respektive 11 procent 2023. För beskrivning av metod och osäkerheter i statistiken, se avsnittet *Yrken* under *Yrkesstruktur* och särskilt avsnittet *Tillverkningsindustri*.

Resterande tillverkningsindustri: SNI inom bokstav C *förutom* Högteknologisk tillverkningsindustri.

Yrkesgrupper:

0. Militära yrken
1. Chefsyrken
2. Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens
3. Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande
4. Yrken inom administration och kundtjänst
5. Service-, omsorgs- och försäljningsyrken
6. Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
7. Yrken inom byggverksamhet och tillverkning
8. Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m

Tabell 6. De 20 vanligaste yrkena i *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* i Västra Götaland 2023. Antal och andel sysselsatta (20–64 år), specialiseringskvot 2023 samt förändring av antal och andel sysselsatta 2016–2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Yrkes- grupp	Yrke	2023			Utveckling 2016– 2023	
		Antal	Andel	Spec. kvot	Förändr. av antal	Förändr. av andel
2	Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl.	10 900	21%	0,94	55%	26%
2	Civilingenjörsyrken inom elektroteknik	4 300	8%	1,25	6%	-14%
2	Övriga civilingenjörsyrken	3 800	7%	1,9	86%	51%
2	Civilingenjörsyrken inom maskinteknik	2 600	5%	1,4	-7%	-24%
3	Ingenjörer och tekniker inom elektroteknik	2 200	4%	0,99	31%	7%
2	Civilingenjörsyrken inom bygg och anläggning	1 800	3%	0,93	4%	-15%
2	Systemanalytiker och IT-arkitekter m.fl.	1 800	3%	1,27	78%	45%
3	Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning	1 400	3%	0,84	21%	-1%
3	Ingenjörer och tekniker inom maskinteknik	1 400	3%	1,28	7%	-13%
2	Lednings- och organisationsutvecklare	1 300	2%	0,97	74%	42%
1	Chefer inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet, nivå 2	1 100	2%	1,19	16%	-5%
2	Arkitekter m.fl.	1 000	2%	0,94	-5%	-22%
2	Övriga IT-specialister	1 000	2%	0,88	92%	56%
3	Företagssäljare	1 000	2%	0,69	-3%	-21%
3	Supporttekniker, IT	800	2%	0,74	-14%	-30%
3	Laboratorieingenjörer	700	1%	1,85	17%	-5%
1	IT-chefer, nivå 2	600	1%	0,95	25%	2%
3	Biomedicinska analytiker m.fl.	600	1%	3,67	62%	32%
1	Forsknings- och utvecklingschefer, nivå 2	500	1%	1,88	36%	11%
4	Övriga kontorsassistenter och sekreterare	500	1%	1,05	-5%	-23%

Not: Alla beräkningar i tabellen baseras på sysselsatta med yrkesuppgift i *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer* (även specialiseringskvoten). Av det totala antalet sysselsatta var andelen med okänd yrkesuppgift 12 procent 2016 respektive 18 procent 2023. För beskrivning av metod och osäkerheter i statistiken, se avsnittet *Yrken* under *Yrkesstruktur* och särskilt avsnittet *Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer*.

Tillverkningsnära avancerade tjänstesektorer: SNI 62, 63, 71, 72 (dataverksamhet och informationstjänster; arkitekt- och teknisk konsultverksamhet; vetenskaplig forskning och utveckling).

Yrkesgrupper:

0. Militära yrken
1. Chefsyrken
2. Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens
3. Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande
4. Yrken inom administration och kundtjänst
5. Service-, omsorgs- och försäljningsyrken
6. Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
7. Yrken inom byggverksamhet och tillverkning

8. Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m

Tabell 7. De 20 vanligaste yrkena i *Byggverksamhet* i Västra Götaland 2023. Antal och andel sysselsatta (20–64 år), specialiseringskvot 2023 samt förändring av antal och andel sysselsatta 2016–2023. Källa: Egen bearbetning av data från SCB.

Yrkes- grupp	Yrke	2023			Utveckling 2016– 2023	
		Antal	Andel	Spec. kvot	Förändr. av antal	Förändr. av andel
7	Träarbetare, snickare m.fl.	7 600	16%	1,09	0%	-8%
7	Installations- och serviceelektriker	4 800	10%	0,95	15%	5%
7	VVS-montörer m.fl.	2 800	6%	0,94	14%	5%
7	Övriga byggnads- och anläggningsarbetare	2 500	5%	0,95	12%	3%
3	Arbetsledare inom bygg, anläggning och gruva	2 400	5%	1,15	52%	40%
1	Driftchefer inom bygg, anläggning och gruva, nivå 2	2 200	4%	1,13	22%	12%
8	Anläggningsmaskinförare m.fl.	2 200	4%	0,89	15%	6%
7	Målare	2 100	4%	1,01	-9%	-17%
7	Anläggningsarbetare	2 000	4%	0,96	11%	2%
3	Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning	1 600	3%	1,1	40%	28%
7	Murare m.fl.	1 200	2%	0,97	0%	-8%
7	Betongarbetare	900	2%	1,04	7%	-1%
7	Byggnads- och ventilationsplåtslagare	800	2%	0,95	2%	-6%
3	Ingenjörer och tekniker inom elektroteknik	700	1%	0,86	83%	68%
9	Grovarbetare inom bygg och anläggning	700	1%	1,07	-7%	-14%
7	Golvläggare	600	1%	1	17%	7%
4	Ekonomiassistenter m.fl.	500	1%	1,01	-14%	-21%
7	Kyl- och värmepumpstekniker m.fl.	500	1%	0,95	8%	-1%
4	Övriga kontorsassistenter och sekreterare	500	1%	0,92	1%	-7%
7	Elektronikreparatörer och kommunikationselektriker m.fl.	500	1%	0,94	-8%	-16%

Not: Alla beräkningar i tabellen baseras på sysselsatta *med yrkesuppgift* i *Byggverksamhet* (även specialiseringskvoten). Av det *totala antalet* sysselsatta var andelen med okänd yrkesuppgift 16 procent 2016 respektive 18 procent 2023. För beskrivning av metod och osäkerheter i statistiken, se avsnittet *Yrken* under *Yrkesstruktur* och särskilt avsnittet *Byggverksamhet*.

Yrkesgrupper:

0. Militära yrken
1. Chefsyrken
2. Yrken med krav på fördjupad högskolekompetens
3. Yrken med krav på högskolekompetens eller motsvarande
4. Yrken inom administration och kundtjänst
5. Service-, omsorgs- och försäljningsyrken
6. Yrken inom lantbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
7. Yrken inom byggverksamhet och tillverkning
8. Yrken inom maskinell tillverkning och transport m.m